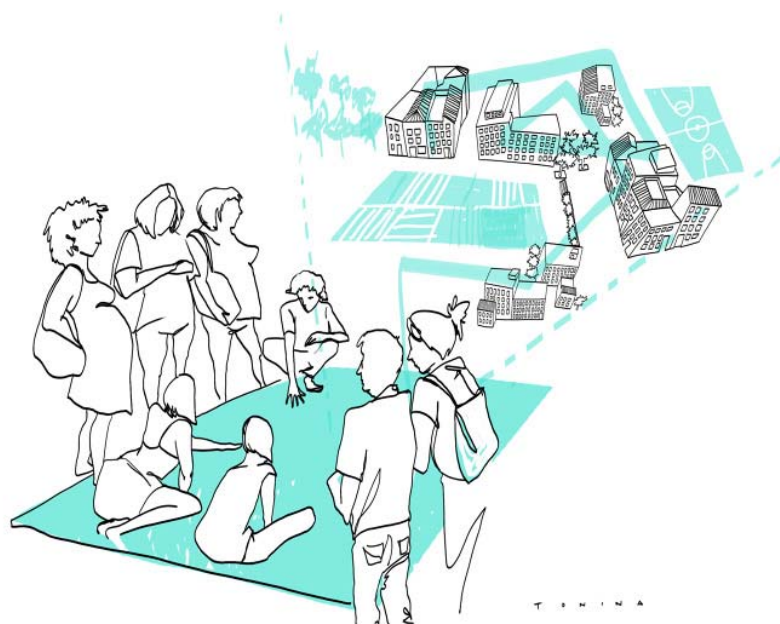

Assessorament tècnic a l'Ajuntament de Masquefa per incorporar la perspectiva feminista al POUM

Col·lectiu Punt 6, SCCL
INFORME FINAL SENCER
1 de febrer de 2022_V2

Coordinació del treball:

Oficina de Polítiques d'Igualtat i Ajuntament de Masquefa

Autoria:

Col·lectiu Punt 6 SCCL

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Masquefa

Índex

1. OBJECTIU.....	5
2. METODOLOGIA I ACTIVITATS DESENVOLUPADES.....	5
ACTIVITAT 1: ESTUDI INICIAL I COORDINACIÓ AMB LA RESTA DELS EQUIPS	5
ACTIVITAT 2: GRUP DE DISCUSSIÓ AMB DONES DIVERSES PER IDENTIFICAR ELS CRITERIS DE GÈNERE.	5
ACTIVITAT 3: ELABORACIÓ DELS CRITERIS INICIALS PER INCORPORAR AL POUM	6
3. MARC CONCEPTUAL A TENIR EN COMPTE PEL DESENVOLUPAMENT DEL POUM	6
URBANISME FEMINISTA	6
LES QUALITATS URBANES DE L'URBANISME FEMINISTA	12
ÀMBITS DE TREBALL	17
URBANISME FEMINISTA ALS POBLES I TERRITORIS DISPERSOS	21
4. RECOMANACIONS D'INFORMACIÓ A INCORPORAR A LA MEMORIA SOCIAL I ALTRES	
DOCUMENTS DE DIAGNOSI.....	23
DADES GENERALS (SECUNDÀRIES)	23
DADES PER ÀMBITS (SECUNDÀRIES I PRIMÀRIES)	25
5. RECOMANACIONS DE CRITERIS PER INCORPORAR L'URBANISME FEMINISTA A LES ACTUACIONS	
DEL POUM	33
5.1 RECOMANACIONS CONCRETES SOBRE ELS OBJECTIUS I CRITERIS PROPOSATS PEL POUM.....	34
VIALITAT I MOBILITAT.....	34
ESPAIS LLIURES I EQUIPAMENTS	38
ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT.....	40
HABITATGE I ACTIVITAT ECONÓMICA	43
PATRIMONI I MASIES.....	45
5.2 ALTRES RECOMANACIONS PER LA REDACCIÓ DEL POUM A L'AVANÇ I INICIAL.	46
5.2.1 Marc normatiu.....	46
5.2.2 Continguts del document.....	48
5.3 REFERÈNCIES PER EL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES	49
ANNEX GRUP DE TREBALL DE DONES DIVERSES.....	51
DADES DE PARTICIPACIÓ	52
RESUM DE RESULTATS DE LA PARTICIPACIÓ	53

1. OBJECTIU

L'objectiu principal d'aquest encàrrec és realitzar un assessorament inicial a l'Ajuntament de Masquefa per introduir criteris de l'urbanisme feminista a l'Avanç del POUM.

2. METODOLOGIA I ACTIVITATS DESENVOLUPADES

Les activitats s'han ajustat al pressupost inicial disponible. Tenint en compte les condicions inicials, i valorant la fase en la qual es troba el POUM en l'Avanç, s'elaboraran, per una banda, uns criteris generals per tal que l'equip redactor els pugui incorporar i aplicar al pla i, per altra banda, s'elaboraran criteris per incorporar a la memòria social i a l'estudi de mobilitat.

Aquestes activitats es podrien considerar una primera part (FASE 1) d'un assessorament més ampli que es podria continuar fent amb un seguiment i assessorament per incorporar els criteris de l'urbanisme feminista a les actuacions en concret, arribant a fer un informe d'impactes de gènere que podria acompanyar el document del POUM.

Per aquest assessorament es desenvolupen les següents activitats:

Activitat 1: Estudi inicial i coordinació amb la resta dels equips

(desenvolupat al novembre 2021)

- Visita al municipi per conèixer la realitat física i funcional
- Revisió de la informació disponible en relació al POUM
- Reunió de coordinació amb la resta dels equips que intervenen en el POUM

Activitat 2: Grup de discussió amb dones diverses per identificar els criteris de gènere.

(desenvolupat al novembre 2021)

Formació d'un grup de dones diverses (pel que fa a edats, sexes, orígens, diversitat funcional, condicions socioeconòmiques, etc.) que visquin en diferents barris o zones del municipi i amb diferents situacions en relació amb les cures (dones que cuidin d'altres persones, dones amb dependències).

Sessió per identificar quins són els aspectes del municipi que es podrien millorar en relació amb el desenvolupament de la vida quotidiana (equipaments, espais públics, comerços de proximitat, mobilitat...) tenint en compte les diferents esferes de la vida quotidiana (productiva, reproductiva, personal i comunitària) però posant especial atenció als treballs de cura i a la percepció de seguretat, dos objectius centrals de l'urbanisme feminista. (Veure resum de la participació en l'ANNEX d'aquest informe).

Activitat 3: Elaboració dels criteris inicials per incorporar al POUM

(desenvolupat fins al final de gener 2022)

Els criteris s'elaboraran tenint en compte l'estudi inicial i els resultats del grup de discussió i els coneixements de Col·lectiu Punt 6 en els criteris de l'urbanisme feminista.

Els criteris serviran per incorporar estratègies al POUM, i altres dades possibles a la memòria social i a l'estudi de mobilitat.

Els informes de l'assessorament es desenvolupen en dues parts:

1a PART_ Elaboració de recomanacions a la memòria social i altres aspectes a tenir en compte per a la participació. Per aquest motiu, es farà un INFORME 1 (final de desembre 2021).

2a PART_ Elaboració de recomanacions per incloure a les actuacions de l'Avanç del POUM (final de gener 2022). S'elaborarà un document amb els criteris recomanats que inclourà un resum o llistat, perquè els equips els puguin incorporar i fer un seguiment abans del tancament del document de l'Avanç.

3. MARC CONCEPTUAL A TENIR EN COMPTE PEL DESENVOLUPAMENT DEL POUM

per Col·lectiu Punt 6

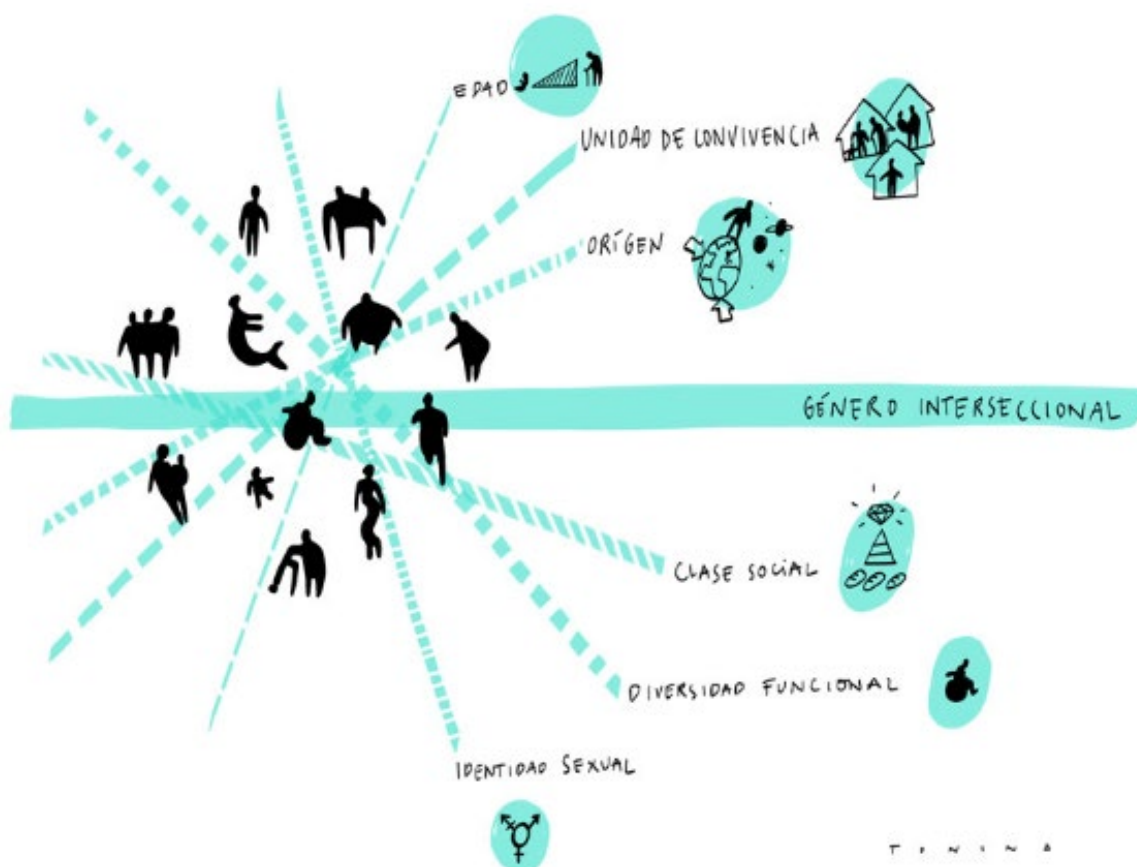
El següent és el marc conceptual desenvolupat per Col·lectiu Punt 6 a partir de tesis de les seves integrants, publicacions i altres articles previs. És a partir d'aquest marc conceptual que fem l'assessorament i les recomanacions. Per tant, els seus continguts són imprescindibles per la sensibilització sobre l'urbanisme feminista i la seva aplicació al POUM de Masquefa.

Urbanisme feminista

Tradicionalment, l'urbanisme s'ha considerat una matèria neutra, és a dir, que la manera de dissenyar els diferents espais no beneficiava ni afectava cap persona o col·lectiu. Però, des dels anys 70, el feminisme ha demostrat que això no és cert i ha treballat per posar la vida de les persones al centre de les decisions urbanes. Vivim en una societat desigual en què les persones tenim diferents oportunitats i obligacions depenent de si som dones, homes o tenim identitat no binària, i aquesta desigualtat es veu reflectida en la manera com es construeix l'espai.

Davant d'aquesta manera de simplificar la realitat de l'urbanisme tradicional, l'urbanisme feminista treballa des de la perspectiva de gènere interseccional, aportant una visió més àmplia de les persones en plantejar que les dones i els homes viuen i experimenten l'espai de maneres diferents i té en compte la diversitat més enllà del sexe, incorporant altres característiques que influeixen en la manera com les persones experimenten els espais: ètnia, edat, religió, discapacitat, etc.

Figura 1 Diagrama "Gènere Interseccional" – Il·lustració de Tonina Matamalas per a Col·lectiu Punt 6

Per tant, l'enfocament de gènere pretén demostrar que dones i homes fan un ús diferent dels espais a causa dels rols de gènere assignats, però també que les dones entre si i els homes entre si fan un ús diferent que dependrà de les altres característiques de la persona, com l'edat: les necessitats d'una adolescent de 15 anys seran diferents de les d'una dona de 70 anys.

L'urbanisme feminista posa en el centre la vida quotidiana. El concepte de vida quotidiana engloba el conjunt de totes aquelles activitats que desenvolupem en el nostre dia a dia o eventualment i està vinculada amb un espai compartit i un temps finit.

Esfera productiva

Activitats relacionades amb la producció de béns i serveis, les quals normalment suposen una remuneració en forma de salari.

Esfera reproductiva	Activitats no remunerades que realitzen les persones d'una unitat de convivència per a la cura d'elles mateixes, per als integrants de la família o per a una família aliena. També s'anomenen activitats domèstiques i estan relacionades amb proporcionar habitatge, nutrició, vestit i cura.
Esfera pròpia	Activitats relacionades amb el desenvolupament personal i intel·lectual de cada persona. Dins d'aquesta esfera es troben la vida social, els esports, l'oci, el temps lliure, les aficions, etc.
Esfera política o comunitària	Acció per a la fonamentació i conservació de la comunitat política. Crea les condicions per a la continuïtat de les generacions, per al record i per a la història. Són les activitats relacionades amb la participació social, cultural i política.

En la realitat, aquestes esferes es barregen entre si i pot afirmar-se que les tasques de reproducció tenen més importància si s'entenen com les necessàries per a la cura de la vida humana, sense les quals les altres esferes no es podrien desenvolupar.

Figura 2 Les esferes de la vida quotidiana

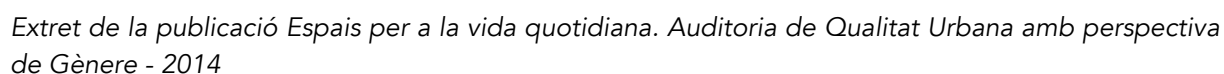

Aquestes activitats es duen a terme en un suport físic (barri, ciutat, territori) i en un temps determinat. En cada una d'aquestes quatre esferes de la vida quotidiana les persones realitzem diferents activitats.

L'anàlisi de la vida quotidiana en l'urbanisme serveix per prendre consciència de la complexitat de la realitat i de les múltiples activitats que realitzen les persones en el dia a dia, la qual cosa permet entendre la diversitat de necessitats que coexisteixen als nostres pobles i ciutats. L'espai públic, els carrers, els habitatges, els transports i la resta d'espais que utilitzem regularment són els llocs on es desenvolupen les nostres vides i, per tant, han d'ajustar-se a les diferents necessitats que tenim les persones.

El barri guanya rellevància quan es llegeix com l'entorn pròxim als habitatges on es duen a terme la majoria de les tasques quotidianes de la reproducció per al desenvolupament de la vida de les persones i com l'espai immediat de les persones

Figura 3 La Xarxa Quotidiana – Col·lectiu Punt 6

Taula 1 Les diferents aproximacions a l'Urbanisme

Urbanisme Normatiu vs Urbanisme Feminista	
Basat en lo material i en la pedra	Incorporar els aspectes de gestió, d'ús i temporals
Estandarditzador i homogeneïtzador	Adaptat i flexible
Disciplinador	Integra la diversitat i les desigualtats
Aliè i estàtic	D'acord amb la realitat del context
Prioritza lo productiu	Afavoreix la sostenibilitat de la vida
Basat en la fal·làcia de l'autosuficiència i els valors individualistes	Té en compte les dependències i la vida comunitària

Elaboració de Col·lectiu Punt 6, taula que apareix al llibre "Urbanismo Feminista" (2019)

Els principals objectius de l'Urbanisme Feminista són incorporar com a **temes prioritaris en la planificació urbana**:

Les cures

Canviar les prioritats posant la vida en el centre de les decisions urbanes, desjerarquitzant i despatriarcalitzant els espais i l'urbanisme actual. Inclouent perspectiva ecofeminista.

Un dels pilars de l'urbanisme feminista és la sostenibilitat, entesa de manera holística i com la sostenibilitat de la vida: ambiental, econòmica i social. Aquesta concepció de la sostenibilitat implica posar la cura de la vida de tots els éssers vius i del nostre entorn al centre. Per això també incorporem de l'ecofeminisme el plantejament de la crisi de cures conjuntament amb la crisi ambiental.

Segons la Joan Tronton, la cura és "una activitat d'espècie que inclou tot allò que fem per mantenir, continuar i reparar el nostre món de manera que puguem viure en ell el millor possible. Aquest món inclou els nostres cossos, els éssers vius i el nostre entorn, que s'ententeixen en una xarxa complexa que sustenta la vida". Per tant, aplicar els criteris de cura a les accions que es realitzin en aquest procés implicarà treballar per a uns espais que: ens cuiden, ens permeten cuidar a altres persones, cuiden de l'entorn i ens permeten cuidar-nos a nosaltres mateixes.

La seguretat i l'autonomia

Des de l'urbanisme amb perspectiva de gènere, s'ha demostrat que la percepció de seguretat condiciona els desplaçaments que les dones fan en el seu dia a dia: modifiquen recorreguts, limiten el seu pas per alguns llocs a certes hores. Avaluar quins són els aspectes urbans que generen percepció d'inseguretat i fer propostes de millora, pot contribuir a la millora de l'autonomia de les persones a la ciutat, i especialment de les dones.

Les variables amb les que treballem són:

La participació i l'experiència de les dones

La participació és una eina imprescindible en l'urbanisme per a incorporar les experiències acumulades en els territoris que complementin, alimentin i siguin la base en les decisions de planificació, tant en l'àmbit polític com projectual. La participació no és ni neutra ni universal, ja que pot ser definida a partir dels valors i construccions socials imperants en la societat perpetuant jerarquies i rols dins de les comunitats.

Les dones han estat tradicionalment menystingudes en l'urbanisme, com a professionals però també en les entitats i moviments socials. Per això, és fonamental incorporar estratègies per a preguntar a dones diverses sobre els seus entorns i incorporar el seu coneixement expert com a persones que habiten el territori. Aplicar la perspectiva de gènere és necessari per a fomentar la participació equitativa i equilibrada de diferents persones.

Per aplicar aquests objectius des de Col·lectiu Punt 6 hem definit 6 qualitats urbanes que hem pogut definir perquè un model urbà i territorial pugui acompanyar el desenvolupament de la vida quotidiana de les persones des d'una perspectiva de gènere interseccional.

Les qualitats urbanes de l'urbanisme feminista

El model de planejament urbà i territorial que afavoreix la vida quotidiana des de la perspectiva de gènere ha de contribuir al desenvolupament d'una societat més justa i equitativa perquè influeix en la localització de les activitats, en la interrelació d'aquestes i en les qualitats dels espais¹ a més de contribuir al desenvolupament sostenible².

Es planteja un model que compleixi certes qualitats tant a la seva ordenació del territori com al disseny dels seus espais, un model que es basa en la proximitat espai-temps, òptim per al desenvolupament de la vida quotidiana facilitadora de la mobilitat que prioritza els desplaçaments a peu i accessibles per connectar les activitats, i dels usos mixtos amb diversitat d'equipaments, comerços i transport a prop dels habitatges. A més, respon a l'autonomia de les persones per a l'ús de diferents espais; a la vitalitat en els carrers perquè les persones els utilitzin i interactuin entre si i a la representativitat, per al reconeixement i la participació en igualtat d'oportunitats.

Es defineixen sis qualitats urbanes, les quals es consideren necessàries per a que les diferents escales espacials de la planificació s'adeqüin a la vida quotidiana des d'una perspectiva de gènere i de la salut. D'aquestes sis qualitats, cinc parteixen del treball previ de Col·lectiu Punt 6: proximitat, vitalitat, diversitat, autonomia, representativitat³. Aquestes qualitats urbanes també afavoreixen uns entorns saludables, ja que promouen les relacions socials de les persones, els desplaçaments a peu, els hàbits saludables, entorns segurs. Per això, a aquestes primeres 5 qualitats s'ha afegit una sisena qualitat, habitabilitat, que dona resposta als aspectes de l'entorn ambiental vinculats amb la salut.

Proximitat, vitalitat, diversitat, autonomia, representativitat i habitabilitat són qualitats que estan vinculades entre si i que de manera integral poden millorar la salut de les persones, ja que com diu la *Guía Salud y Desarrollo Urbano Sostenible*⁴: "la salut de la població es pot millorar amb el desenvolupament d'entorns i oportunitats que generin o incrementin la salut i el benestar i fent fàcils i accessibles les opcions sanes"

Aquestes qualitats tenen per objectiu poder identificar condicions necessàries a complir per la planificació i disseny dels espais i elaborar indicadors que permetin fer un seguiment en el temps en les actuacions.

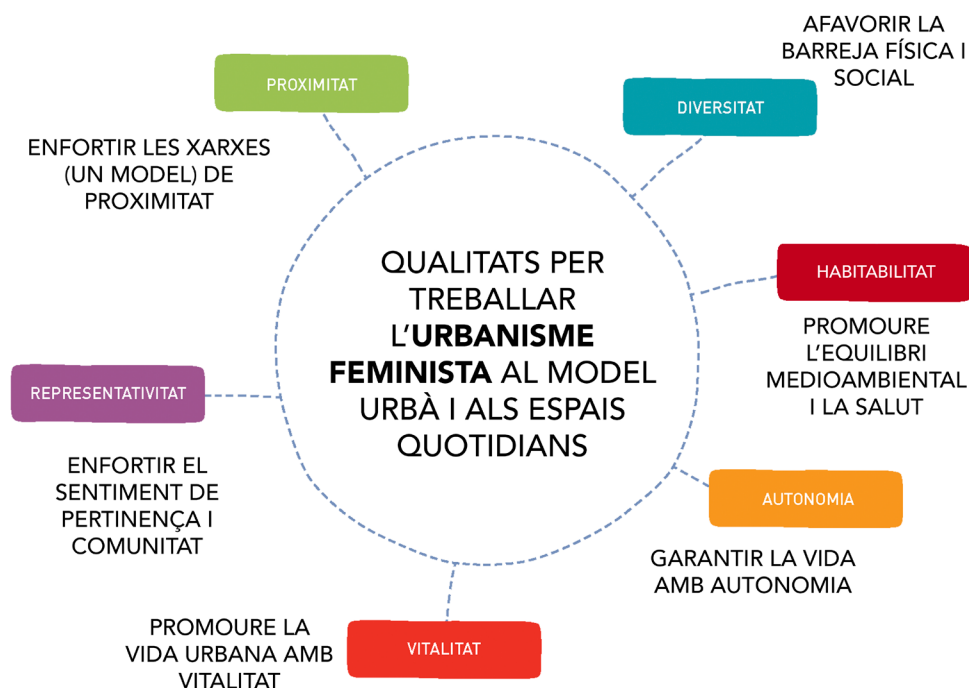
¹ Bofill Levi, Anna (2008) "Guia per al planejament urbanístic i l'ordenació urbanística amb la incorporació de criteris de gènere" Barcelona: Institut Català de les Dones

² Sánchez de Madariaga, Inés (2004) "Urbanismo con perspectiva de género" Sevilla: Instituto Andaluz de la Mujer.

³ Adriana Ciocchetto i Col·lectiu Punt 6, Auditoria de qualitat urbana amb perspectiva de gènere (2014)

⁴ Salud y desarrollo urbano sostenible. Guía práctica para el análisis del efecto en la salud de iniciativas locales de urbanismo" Udalsarea 21. https://www.osakidetza.euskadi.eus/contenidos/informacion/publicaciones_informes_estudio/es_pub/adjuntos/Salud-Desarrollo-Urbano.pdf

Figura 3 Qualitats de l'urbanisme feminista – Col·lectiu Punt 6

A partir del document Auditoria Urbana de Gènere i Salut , Col·lectiu Punt 6, 2018 i de la publicació Espais per a la vida quotidiana. Auditoria de Qualitat Urbana amb perspectiva de Gènere – 2014

PROXIMITAT

S'entén per proximitat la ubicació propera, en l'espai i el temps⁵, així com la connectivitat a peu lliure d'obstacles dels espais de relació, equipaments quotidians, parades de transport públic i comerços en relació amb els habitatges i entre si, de forma que sigui possible per tot tipus de persones efectuar a peu les activitats quotidianes amb recorreguts que enllacin els diferents usos.

S'identifiquen tres escales de proximitat en funció de l'assiduitat i de les necessitats de la població, que impliquen: allò que es troba a 5 min de casa (300 m aprox. escala de veïnat), a 10 min (entre 600 m i 800 m aprox. escala de barri) i a 20 min (entre 1.300 m i 1.600 m aprox. escala suprabarrial) a peu i sense dificultats. La proximitat és necessària per poder realitzar les activitats quotidianes de manera efectiva combinant les esferes personal, productiva, pròpia i comunitària. Si els espais d'ús quotidià no són pròxims, la vida quotidiana de les persones es dificulta, ja que han de dedicar més temps als desplaçaments o renunciar a activitats per poder desenvolupar les tasques diàries. La separació dels usos en la planificació urbana

⁵ Miralles-Guasch, Carme. "Dinámicas metropolitanas y tiempos de la movilidad. La región metropolitana de Barcelona, como ejemplo". A: *Anales de Geografía* vol. 31 p. 125-145, 2011

impedeix que es conformi una xarxa quotidiana on es vinculin totes les activitats necessàries per al desenvolupament de la vida. En el concepte de proximitat entren altres aspectes que aquest treball no aborda, però que també determinen la proximitat, com són els factors econòmics, socials i culturals.

És essencial potenciar recorreguts útils i accessibles per a totes les mobilitats, que siguin capaces d'entrellaçar l'habitatge amb els espais de relació, els equipaments i els serveis. Aquests recorreguts útils (també anomenat "transport actiu" en mobilitat) han de permetre la realització de més d'una tasca alhora enllaçant diverses activitats, i han d'estar recolzats per una xarxa per als vianants i de transport públic.⁶

És fonamental fomentar un transport actiu per promoure l'activitat física de la població, ja que segons la Guia Entorn Urbà i Salut⁷ "La pràctica regular d'activitat física s'ha associat a nombrosos beneficis per a la salut: redueix el risc de malaltia cardiovascular, redueix la pressió sanguínia i la concentració de colesterol a la sang, així com el risc de patir diabetis, càncer de còlon i de mama. També redueix el risc de patir depressió i millora el benestar psicològic. Recentment, s'ha associat també com un factor d'envelliment saludable".

DIVERSITAT

La diversitat consisteix en la mixtura social, física i funcional que permet la varietat de persones, activitats i usos responenent a les diferents necessitats de les persones en funció del gènere, sexe, edat, diversitat funcional, origen, cultura i condició social, entre altres factors. És fonamental que els espais incorporin aquesta condició, que tinguin en compte la varietat d'experiències i quotidianitats de les persones i la pluralitat de necessitats que se'n deriven.

La densificació selectiva, en punts o zones estratègiques, és un pas imprescindible per fer viable la incorporació d'activitats productives, reproductives i d'oci que millorin la vida quotidiana. Aquesta acupuntura de densificació ha d'anar acompanyada de la flexibilització de les tipologies edificatòries que s'introdueixin, a més de les diferents tipologies residencials i la barreja d'usos que generi major ús del carrer. Dins de la varietat de l'habitatge caldria plantejar diferents models de tinença. La diversificació física és una característica a favor de la interacció social.⁸

El fet de no incloure-la provoca l'aparició d'espais en els quals només es considera un tipus de persona usuària, un tot universal, falsament neutral i inclusiu. La universalitat deixa fora tota activitat i tota persona no emmarcada en la "normalitat" de l'experiència dominant (classe, gènere, sexe, origen i cultura, etc.).

⁶ Muxí, Zaida (coord) Postsuburbia, 2013

⁷ Guia Entorn Urbà i Salut, Diputació de Barcelona

⁸ Muxí, Zaida (coord) (2013) Postsuburbia, Ed Comanegra

AUTONOMIA

Les persones gaudeixen d'autonomia quan els espais són percebuts com a segurs, generen confiança per ser utilitzats sense restriccions de cap classe i quan les condicions d'accessibilitat són universals als espais del barri i de la xarxa quotidiana, tenint en compte les capacitats físiques particulars. Quan no es considera la necessitat d'autonomia de les persones, es creen espais que no propicien confiança, per no ser accessibles per a persones amb capacitats diferents o persones amb cotxets infantils o carros de la compra; espais que transmeten percepció d'inseguretat que fan que una part de la població, sobretot les dones, no els utilitzi per por; espais que pel seu disseny no fomenten l'autonomia de persones grans, dependents o dels infants, que necessiten que hi hagi una persona cuidadora sempre al seu costat, fet que limita la llibertat de la persona cuidadora i de la que es cuida.

Per garantir una vida amb autonomia i seguretat s'ha de treballar per afavorir els desplaçaments a peu en l'entorn proper, que ha de permetre desenvolupar la majoria de les activitats quotidianes. Aquelles que no sigui possible resoldre en proximitat han d'estar ben comunicades amb un transport públic apropiat o amb solucions comunitàries adequades en temps, recursos i possibilitats. Els entorns propers han de ser actius i estar ben equipats.⁹

La seguretat des de la perspectiva de gènere proposa 6 condicions necessàries que són transversals a totes les escales: espais visibles, vigilats, vitals, equipats, senyalitzats i comunitaris.¹⁰

Aquesta qualitat també inclou l'accessibilitat per a les persones amb diversitat funcional (física, visual, auditiva, intel·lectual o per trastorn mental) com a condició bàsica per tenir autonomia en l'ús de la ciutat.

VITALITAT

La vitalitat d'un espai sorgeix de la presència simultània i contínua de persones i de la densitat d'activitats i usos als carrers, espais de relació i equipaments que afavoreixen la trobada, la socialització i l'ajuda mútua entre les persones.

Falta vitalitat en zones infrautilitzades com les zones que només es fan servir a determinades hores del dia (àrees residencials monofuncionals i de baixa densitat, zones comercials o de negoci) i quan falta relació entre els edificis i el carrer.

La vitalitat també està relacionada amb la cura dels espais, tant urbans com naturals.

⁹ Muxí, Zaida (coord) (2013) Postsuburbia, Ed Comanegra

¹⁰ Col·lectiu Punt 6 Entorns habitables. Auditoria de seguretat urbana amb perspectiva de gènere en l'habitatge i l'entorn (2017)

REPRESENTATIVITAT

Existeix representativitat quan es percep reconeixement i visibilitat real i simbòlica de tota la comunitat de manera que es valora la memòria, el patrimoni social, cultural i natural amb equitat i la participació de les persones en les decisions urbanes.

La manca de reconeixement i visibilitat tant de les persones que han format part del passat de la societat com de les que formen part del seu present en els espais públics del barri i en altres espais del municipi, en especial de les dones, que han estat majoritàriament invisibilitzades en la memòria històrica i quotidiana, impedeix construir una societat més igualitària i justa.

Per enfortir el sentit de pertinença i comunitat és necessari incidir tant en la millora dels aspectes físics que doten de caràcter l'espai públic, com en el foment de la participació ciutadana. Aquest procés ha de posar especial èmfasi en la presència de les dones en tots els àmbits de representació i participació. L'especial atenció a les dones és degut al fet que són les qui majoritàriament concilien les necessitats del món de la reproducció i de la producció. No obstant això, el seu coneixement de l'entorn físic i social no sempre és considerat a l'hora de plantejar propostes de canvi i millora. Per construir la referència de la zona es poden rescatar i valorar les singularitats paisatgístiques i històriques pròpies de cada lloc.¹¹

També és important incidir en les representacions que es fan de les dones pel seu vincle amb la pròpia vida de les dones, evitant representacions que puguin promoure la violència contra les dones, o que perpetuïn la cultura de la violació. A més, és crucial visibilitzar la diversitat de dones i de cossos que existeixen, normalitzant la diversitat i evitant imatges que mostren un només tipus de cos normatiu i ideal de bellesa.

HABITABILITAT

Entorns que proporcionin condicions físiques, socials i ambientals que permetin el desenvolupament d'una vida sana i saludable. Segons Toni Solanas¹² l'habitabilitat ha d'estar definida des de les necessitats de les persones. Unes necessitats, la satisfacció de les quals ha de començar per garantir per a tothom les condicions de confort normativament establertes, però que han d'estendre's a la configuració d'un espai habitable sa, desproveït d'amenaques a la salut i al lliure desenvolupament de les capacitats de les persones, configurat amb materials lliures de components nocius - com els ja reconeguts amians, els COV

¹¹ Muxi, Zaida (Coord) (2013) "Postsuburbia" Ed Comanegra

¹² Solanas, Toni "La necesidad de una nueva habitabilidad" ponència Congreso Internacional Rehabilitación y Sostenibilidad. El Futuro es Posible, Barcelona 2010

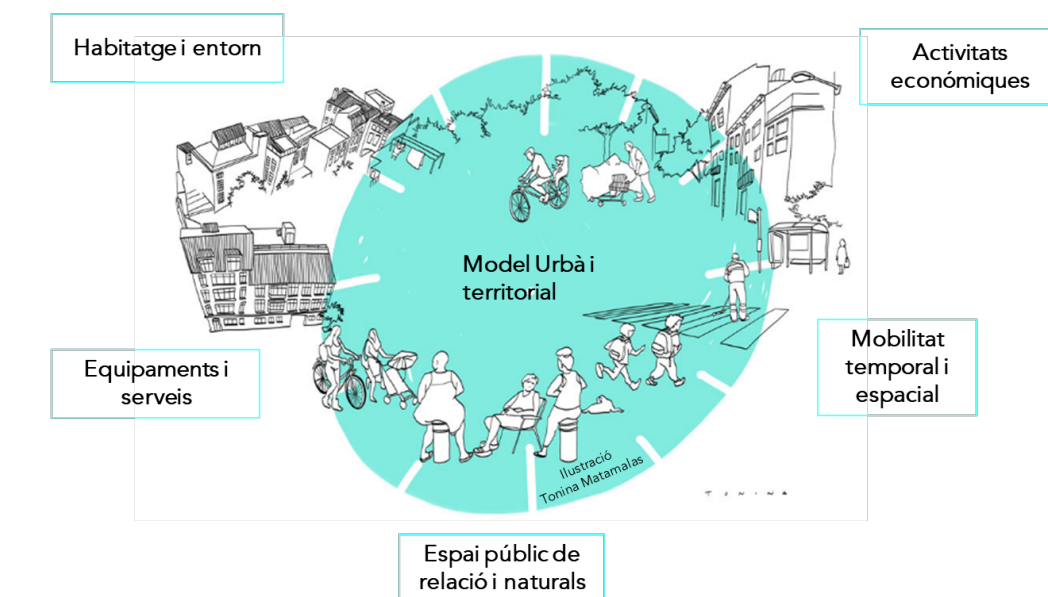
(compostos orgànics volàtils), els formaldehids, el benzè, l'èter de glicol - i protegits de camps i radiacions electromagnètiques – naturals i artificials - que puguin afectar a la salut i al benestar dels habitants. Els elements a tenir en compte per tenir uns entorns habitables són l'absència de contaminants ambientals que puguin causar malaltia (contaminació de l'aigua, lumínica, de l'aire, radioactiva, tèrmica, etc.), de riscos ambientals naturals (associats a fenòmens geològics interns, inundacions, temporals de vent, que encara que són degudes a causes climàtiques naturals tindran un major impacte en la població depenent de la localització dels assentaments humans) o antròpics (produïts per activitats humanes com accidents químics, nuclears... desforestacions que poden agreujar el risc d'incendis, etc.).

Finalment, també és essencial per un entorn habitable poder accedir a una alimentació de proximitat, estacional i variada a preus assequibles i, en la mesura del possible, ecològica.

Àmbits de treball

Els àmbits de treball són les variables identificades com unitats d'actuació, transversals entre si, i definides amb les qualitats per proposar un urbanisme que posi la vida quotidiana de les persones al centre de les decisions des de la perspectiva de gènere interseccional. Aquestes són variables que treballem per analitzar el planejament municipal.

Els nostres entorns on vivim són una xarxa complexa de variables on entrellacem la nostra vida quotidiana

I/ MODEL URBÀ I ENTORN

És el model de territori i forma urbana que inclou principalment l'anàlisi dels nuclis habitats per les persones amb els seus usos, la seva relació entre si, amb l'entorn natural i altres relacions amb municipis veïns.

El model de proximitat i amb barreja d'usos on sigui possible assegurar la continuïtat dels recorreguts en les diferents modalitats de transport públic o a peu, és a dir, que no impliqui dependència amb cotxe privat, aproxima els usos quotidians i possibilita un millor desenvolupament de les diferents activitats, siguin productives, reproductives, pròpies o comunitàries.

Dins d'aquest model urbà es valora l'escala del barri com l'espai principal on es desenvolupen les activitats quotidianes i es defineix la xarxa quotidiana. La xarxa quotidiana la formen el conjunt d'espais de relació, equipaments quotidians, comerços, parades de transport públic i carrers que els connecten, que són utilitzats per les persones que viuen al barri per satisfer les seves necessitats quotidianes. Els carrers de la xarxa quotidiana han de permetre els recorreguts a peu, tenir continuïtat i ser útils, és a dir, que a més de fer d'enllaç, hi continguin les diferents activitats. En un entorn urbà que no està contaminat ni existeixen riscos ambientals per a la nostra salut.

Aquests criteris contribueixen també a la salut i, a més, hi podríem afegir la proximitat a fonts de risc de contaminació ambiental com a factor decisiu alhora de no escollir un emplaçament per desenvolupar una promoció residencial, ni altres espais d'ús comunitari.

II/ ESPAIS PÚBLICS I DE RELACIÓ

En els espais de relació les persones poden interactuar en el moment que realitzen activitats quotidianes en el seu entorn urbà (barri o nucli), principalment les referents a la cura de la llar i d'altres persones, que permeten l'enfortiment de les xarxes socials i d'ajuda mútua. Són també els espais d'oci, joc i trobada que fan possible que les persones d'una comunitat convisquin, es coneguin i aprenguin de la diversitat que cadascuna aporta a la societat. A més de les places o espais oberts a escala de barri, formen part dels espais de relació entre les persones els carrers, les cantonades i els espais intermedis entre el públic i el privat. També formen part els espais lliures que compleixen aquestes funcions com els espais oberts i verds que són part de l'entorn natural amb un potencial ús social. Aquests espais, a més d'espais de relació, són els espais on les persones poden tenir contacte amb la naturalesa.

Aquests criteris contribueixen també a la salut, i a més es podria afegir que els espais públics proporcionen oportunitats per tal que les persones puguin ser físicament i socialment actives.

III/ EQUIPAMENTS I SERVEIS

Aquells equipaments que s'utilitzen diàriament i que són indispensables com a suport per al desenvolupament de la vida quotidiana en totes les etapes vitals i per a la millora de la qualitat de vida de les persones. Són també els espais de referència d'una comunitat on es genera la convivència, l'intercanvi, la socialització i l'ajuda mútua.

Es considera que hi ha un mínim d'equipaments que han de trobar-se dins la xarxa quotidiana, pensats per respondre a les necessitats de les persones a partir de programes complementaris, però no han de localitzar-se necessàriament en un edifici específic, és a dir, poden existir espais multifuncionals que responguin a més d'una d'aquestes necessitats. També pot ampliar-se el llistat de mínims segons la particularitat de cada barri o municipi i la forma de resoldre-ho dependrà en cada cas de la grandària, la diversitat i la quantitat de població.

Els equipaments que es consideren bàsics són: atenció al públic de l'Ajuntament, Centres d'Atenció Primària (CAP) de salut, espai per a la cura de gent gran (centre de dia o similar), espai per a la cura infantil de 0 a 3 anys (llar d'infants o altres espais que responguin a aquesta necessitat), educació infantil de 3 a 5 anys, educació primària de 6 a 11 anys, Educació Secundària Obligatoria de 12 a 16 anys, centres socials per a diferents edats (infants, joves, adults, gent gran), centres amb activitats culturals (centre cívic, biblioteca, etc.), espai per a l'activitat física (poliesportiu i altres espais on es pot realitzar l'activitat), etc. Aquest llistat de mínims s'haurà d'ajustar segons cada context social.

A més dels equipaments bàsics, hi ha una sèrie d'equipaments que tenen un impacte directe en la salut de les persones, i que van més enllà del que s'entén com equipaments sanitaris. Equipaments esportius amb una oferta variada d'activitats i equipaments culturals per a promoure una vida activa i l'enfortiment dels vincles socials són equipaments que tenen un gran impacte sobre la salut de les persones.

IV/ HABITATGE I ENTORN

L'espai representa els valors socials que el creen. Per això els habitatges han de reconèixer les feines d'atenció de la llar i les persones donant-hi un espai. Les feines de la llar han de ser compartides, no s'han d'amagar ni deixar sota la responsabilitat d'una sola persona. S'han

d'aprofitar els edificis d'habitatges per generar espais de relació entre veïns i veïnes, així com espais que facilitin la corresponsabilitat de les cures, proposant usos compartits de serveis i construint espais de trànsit entre el privat i el públic. És important que a les plantes baixes s'ofereixin activitats variades en relació directa amb l'espai públic, fet que afavoreix la seguretat i la seva percepció, alhora que vitalitza l'espai.

L'habitatge ha de poder oferir que diferents nuclis de convivència puguin viure, adaptant-se tant als diferents cicles vitals de les famílies com a la diversitat dels grups que conviuen. Així mateix, s'han de tenir en compte els diferents tipus de tinença.

L'anàlisi del paràmetre de la densitat d'habitatges en relació amb la seguretat urbana posa de manifest que les unitats veïnals i els barris més segurs són els que tenen una densitat d'habitatges intermèdia.

V/ MOBILITAT QUOTIDIANA

Hem de pensar la mobilitat atenent la diversitat i la seguretat en tots els aspectes, de manera que faciliti el desenvolupament de les diferents activitats de la vida quotidiana i faci possible l'accés als serveis urbans i altres espais d'ús quotidià en igualtat d'oportunitats.

S'ha de procurar la màxima varietat de mobilitat i privilegiar els recorreguts de les persones que van a peu (transport actiu) en tota la seva diversitat, per evitar la dependència del cotxe privat, a través de les xarxes quotidianes. En l'apartat de Model urbà i entorn natural es defineixen els criteris en relació amb la "xarxa quotidiana".

Els transports públics han de donar resposta a la diversitat de la vida quotidiana i prioritzar, no només els desplaçaments del món productiu, sinó també la varietat d'horaris del món reproductiu, que genera uns recorreguts més complexos, ni lineals i en horaris diferents.

La mobilitat quotidiana des de la perspectiva de gènere és una mobilitat sostenible que beneficia també la salut de les persones, ja que prioritza els desplaçaments a peu que milloren la salut de les persones perquè trenca amb els hàbits sedentaris en recorreguts equipats i funcionalment útils, cosa que facilita l'autonomia en els desplaçaments de persones grans, amb malalties o diversitat funcional.

Les lesions per trànsit són un problema de salut pública important per la mortalitat, la morbiditat i les discapacitats que originen. A més, les lesions de trànsit no acostumen a produir-se de manera fortuïta i obeeixen a factors que poden prevenir-se.

VI/ ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Les activitats econòmiques són processos d'intercanvi de productes, béns o serveis que serveixen per cobrir les necessitats de la població. Tenir recursos econòmics propis influeix directament en l'autonomia/dependència de les persones i en el cas de les dones "el salari aporta a les dones independència econòmica, al mateix temps que incrementa el seu poder en la unitat familiar" tal com assenyalen Rueda, Artacoz i Cortesa, (2008:37).

Els comerços de proximitat, aquells que s'utilitzen diàriament, són els que donen suport a les activitats quotidianes així com molts equipaments. Per això, s'ha de promoure el seu desenvolupament als diferents barris o nuclis, en llocs ben connectats amb la xarxa quotidiana i evitar competències de les grans superfícies.

La possibilitat de treballar al mateix municipi facilita la conciliació de la vida laboral-familiar-personal-comunitària i és per això que s'ha de promoure l'ocupació local i concretament l'ocupació femenina.

Entre aquestes activitats, la producció de cooperatives com per exemple de productes locals, de proximitat i ecològics, beneficien a més la salut. En canvi, activitats industrials i altres contaminants tenen un impacte negatiu.

Urbanisme feminista al pobles i territoris dispersos

Aplicar aquestes qualitats als pobles i a les urbanitzacions (àrees residencials monofuncionals de baixa densitat) és un gran repte per l'urbanisme feminista ja sigui pel seu propi model urbà dispers i per la manca d'activitats per desenvolupar la vida quotidiana, com per la manca de vida social i de pertinença que això genera per portar a terme estratègies comunitàries.

En el cas de les urbanitzacions, com entorns residencials monofuncionals, es caracteritzen per la dispersió dels habitatges, la deficient qualitat dels espais públics i la falta d'activitats complementàries a la residencial. Per tant, a les àrees residencials monofuncionals de baixa densitat no hi ha proximitat. La monofuncionalitat residencial de les urbanitzacions obliga a desplaçar-se fora de l'àmbit més proper per realitzar qualsevol classe d'activitat quotidiana. Aquestes manques d'espais i infraestructures fan que la gestió de la vida quotidiana sigui més complicada que en altres entorns amb més serveis.

Les urbanitzacions monofuncionals residencials són per això, el millor exemple de la concepció funcionalista del món i de la planificació, que ha dividit funcions, usos i persones. Han estat dissenyades des d'un punt de vista androcèntric, basat en l'experiència quotidiana del rol masculí i del treball remunerat, igual que ha succeït a les ciutats però de manera exacerbada, i s'han basat en el mateix imaginari de "la vida en suburbi" que apareix amb la

creació del suburbi americà. Aquest disseny androcèntric s'ha reproduït a les urbanitzacions del nostre territori, on s'ha prioritzat el món productiu per sobre de l'esfera reproductiva i del desenvolupament de les tasques quotidianes. L'habitatge queda separat dels equipaments, espais públics de trobada, els comerços i sense accés en transport públic, no existeix un centre, la connexió amb el nucli de població i amb els nuclis urbans i de serveis és deficient si es basa en la mobilitat del vehicle privat¹³.

Tanmateix, existeixen en el territori altres nuclis que s'han format en relació amb activitats productives com són els entorns rurals o alguns que hi ha nascut amb el creixement industrial (s. XIX), que actualment tenen els mateixos dèficits que les urbanitzacions.

Per tant, aplicar l'urbanisme feminista en aquests territoris és tot un repte on s'ha de poder veure quines són les oportunitats que aquests entorns presenten. Oportunitats que s'han de veure des d'una mirada ecofeminista incorporant l'agroecologia i l'economia social, solidària i cooperativa. D'aquesta manera creiem que es pot revitalitzar el territori, posant les cures de les persones i de l'entorn natural al centre de les decisions, i trobant l'equilibri en aquesta relació. I això solament es podrà fer amb la corresponsabilitat de totes les persones que habiten aquests territoris (veïnes, entitats, empreses...) conjuntament amb les administracions, per generar estratègies comunitàries transformadores.

¹³ Adriana Ciocchetto, Marta Fonseca y Sara Ortiz , *La perspectiva de género en el urbanismo y los efectos diferenciados del suburbio. Postsuburbia*, 2014.

4. RECOMANACIONS D'INFORMACIÓ A INCORPORAR A LA MEMORIA SOCIAL I ALTRES DOCUMENTS DE DIAGNOSI

Som conscients que en general poden existir dificultats per obtenir i incorporar algunes de les següents dades a les memòries socials. Però considerem imprescindible intentar ampliar la informació bàsica que ens ajudi a fer una diagnosi més àmplia per poder entendre la vida quotidiana de les persones i els impactes de gènere des d'una perspectiva interseccional.

Aquesta tasca entenem que no ha de recaure en la persona o equip que desenvolupa la memòria social, sinó que és un treball transversal dels diferents equips que intervenen (externs i municipals) que puguin obtenir i facilitar informació.

L'objectiu de les dades (secundàries i primàries) que es recomanen és per poder caracteritzar a la població, així com la realitat urbanística dels diferents nuclis que conformen el municipi, per conèixer i comprendre el desenvolupament de la vida quotidiana i les necessitats derivades a les quals s'han de donar resposta.

Aquest fet permetrà poder fer un seguiment de les actuacions del POUM per poder avaluar l'impacte de l'ordenació urbanística en funció del gènere, i des d'una perspectiva interseccional.

Segurament moltes d'aquestes dades ja es tenen en compte. Per tant, és un llistat que pot servir de referència per completar en alguns casos.

Per poder fer una diagnosi tan més ajustada com sigui possible a la realitat de la vida de les persones es recomana que la informació sigui elaborada per nucli i no solament per municipi, ja que les particularitats de cada context físic i funcional condiciona la vida quotidiana.

Dades generals (secundàries)

Dades socioeconòmiques de la població

- Piràmide de població sexe i edat
- Creixement i evolució de la població
- Índex de masculinitat (femineïtat)
- Taxa de dependència (juvenil, senil, global)
- Índex envelliment i sobreenvelliment per sexe
- Percentatge població estrangera i principals nacionalitats per sexe i edat
- Estructura de les llars (identificant específicament famílies monomarentals i persones soles per sexe i edat)
- Règim de tinença dels habitatges

- Distribució de la població per sectors d'ocupació, per sexe i edat
- Taxa d'atur per sexe i edat

Estructura territorial

- Estructura del municipi, els barris que el formen i les relacions que s'estableixen entre ells
- Espais de centralitat quotidiana: usos socials, comercial, equipaments, espais referents (naturals, patrimoni, altres...)

Seguretat

- Dades sobre seguretat segregades per sexe
- Dades sobre percepció de seguretat per sexe (espai públic, mobilitat, barris-zones...)

Salut

- Discapacitat reconeguda segregada per sexe
- Dades sobre morbiditat i mortalitat de la població segregades per sexe
- Principals causes de malaltia de la població segregat per sexe
- Existència de factors rellevants de contaminació ambiental de la població (aigua, aire, sòl, tèrmica, acústica, lumínica, radioactiva)
- Dades sobre l'activitat esportiva de la població segregada per sexe i edat i el lloc on desenvolupen aquesta activitat (espai poliesportiu o a l'aire lliure)

Dades per àmbits (secundàries i primàries)

A partir de la sessió realitzada amb el grup de dones diverses, i de les variables d'anàlisi, es recomana poder aconseguir dades (secundàries i primàries, a través de la participació, per exemple) que puguin donar suport a l'anàlisi dels següents aspectes:

MODEL TERRITORIAL I ENTORN

Relació amb l'entorn natural

La relació amb l'entorn natural és important per generar una bona connectivitat entre el municipi i el seu entorn. Potenciar activitats saludables que generin relació amb l'entorn és fonamental per garantir un sentiment de pertinença, cura del territori i cohesió social i saludable, a més d'afavorir la mobilitat a peu i sostenible. Sortir a caminar és una activitat que fan moltes dones a la seva vida quotidiana, sigui soles o acompanyades. En aquest sentit, cal identificar les rutes habituals, donar-los identitat, senyalitzar, equipar, il·luminar, etc. Cal que les rutes saludables estiguin senyalitzades correctament, i a més, que estiguin connectades també amb rutes per dins del poble que donin vida als carrers solitaris de la vila (per exemple, connectar les zones de pas, pels eixos que menys s'utilitzin del poble) fer camins rals i que creuin amb Can Parellada i la Beguda, des de Can Massana a Can Valls. Per exemple, una dona comenta que el camí de Can Bonastre tothom el fa, i quan s'arriba a la font del Roure, hi ha un camí que s'ha fet, però ningú fa servir perquè no està habilitat ni il·luminat. Aquest camí creua el poble, i fins i tot arriba a Can Parellada.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Identificar les rutes habituals a l'entorn natural, donar-los identitat, senyalitzar, equipar, il·luminar, habilitar, etc.
- Millorar la connexió a peu entre municipis.
- Millorar la connexió a peu entre urbanitzacions, i entre el centre i les urbanitzacions. Per exemple, millorar el camí de connexió entre el nucli i Can Valls per darrere el turó, il·luminant i millorant el manteniment i la vegetació, ja que és un camí molt freqüentat per la gent que viu a Can Valls, sobretot joves.
- Garantir que les rutes passin per dins del poble que donin vida als carrers solitaris de la vila.
- Habilitar els camins rurals amb elements que ajudin a la mobilitat en zones dificultoses o poc accessibles. Per exemple, a la Beguda Alta, posar una barana al camí des de la Beguda fins al trencall de Can Parellada, ja que el paviment patina.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Identificar i analitzar les rutes saludables i camins rurals i les seves connexions amb la xarxa de mobilitat quotidiana
- Identificar i analitzar espais naturals d'ús social
- Identificar i analitzar espais naturals en relació amb la memòria de la comunitat i en concret de les dones (com per exemple els safareigs)

Cohesió social i entorn comunitari

A pobles com Masquefa, on el teixit urbà, sobretot de les urbanitzacions, no acompanya a la cohesió social del veïnat, és important mantenir viu l'entorn comunitari a partir d'activitats contínues durant l'any, més enllà de les Festes Majors, potenciant la participació ciutadana, donant suport a l'organització i el teixit associatiu, així com generar activitats dinamitzades per col·lectius concretes, sobretot gent gran i gent jove.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Generar més activitats per descentralitzar festes.
- Garantir activitats per a la gent gran.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Entitats del municipi per tipus i ubicació (sociograma).
- Activitats culturals/socials i llocs on es desenvolupen.

MOBILITAT QUOTIDIANA

Pel que fa a la mobilitat, Masquefa és un municipi amb forta dependència del vehicle privat. El transport públic és un dels problemes i reivindicacions principals de les dones que viuen a Masquefa. Expliquen que la gent que ve de les urbanitzacions ha de venir en cotxe, i això provoca que el centre s'ompli més de cotxes del que hauria si hi hagués un bus o una alternativa al vehicle privat. El recorregut del bus tampoc és estratègic, perquè fa una ruta molt llarga i no passa per totes les urbanitzacions, i els horaris són molt restrictius. Un bon exemple, consideren que és Piera: Per una banda, té els busos que van a les urbanitzacions, i el bus urbà, i els dos tipus estan connectats amb l'estació i estan coordinats amb els horaris de tren.

Pel que fa a les necessitats identificades per les dones trobem:

- Millorar el transport públic per minimitzar la dependència del vehicle privat. Inclouent transport públic coordinat amb els horaris dels FGC i garantint la connexió a totes les urbanitzacions, amb horari adaptable sobretot a la gent gran i les persones joves que són les que més ho pateixen.
- Fer accessibles les voreres de tot el municipi i revisar les condicions d'accessibilitat en aquest sentit, per tal de fomentar la mobilitat a peu i sostenible.
- Pacificar o peatonalitzar eixos estratègics del municipi, de forma que reduint la mobilitat de cotxes permetria fer espais més amables per les persones vianants, alhora que fomentaria el comerç al municipi. Per exemple, el carrer Sant Pere i carrer major peatonal. En cas de peatonalitzar-ho, hauria d'anar acompanyat amb un servei de llançadora, transport públic, o aparcaments dissuasius a les zones perifèriques per tal d'incentivar el transport a peu dins del poble.
- Millorar el manteniment de les carreteres del voltant, per exemple, la carretera de Piera i la B224.
- Millorar, equipar i il·luminar les estacions de FGC i el seu voltant, per exemple, la de Can Parellada.
- Millorar l'encreuament del carrer Santa Clara amb Avinguda Catalunya, pel que fa al desnivell i la visibilitat.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

Identificar i analitzar usos i itineraris quotidians:

- Xarxa de transport públic
- Xarxa carrers per als vianants o de prioritat per als vianants
- Xarxa carrers per a bicicletes
- Xarxa carrers accessibles
- Xarxes viària i d'infraestructures
- Ubicació aparcaments per bicicletes
- Ubicació aparcaments per a cotxes
- Elements que donen suport a la mobilitat com: ubicació de bancs, parades de transport públic

Estudi de la Mobilitat quotidiana de la població:

- Motiu de desplaçaments per sexe i edat
- Modalitat del desplaçament per sexe i edat
- Destí desplaçaments per sexe i edat
- Durada per sexe i edat
- Anàlisi de la ubicació de les parades de transport públic (distància, accessibilitat, percepció de seguretat...)

ESPAIS PÚBLICS I DE RELACIÓ

Hi ha nombrosos espais públics i de relació al municipi, en concret al poble, però també a les urbanitzacions, a causa del seu teixit dispers en el territori i les seves dinàmiques molt més aïllades del veïnat, manquen espais de trobada i una estratègia d'aprofitar els espais socials a les urbanitzacions: Per una banda, d'augmentar el sòl destinat a ser espais públics i de trobada i, per altra banda, de realitzar un millor manteniment i millor gestió dels que hi ha. Pel que fa al centre, moltes consideren que hi ha espais públics infrautilitzats, mal mantinguts o bruts. També hi manca una neteja i manteniment general en relació amb la vegetació, ja que en molts punts és massa alta i està mal cuidada. Pel que fa a les urbanitzacions, algunes comenten que molts locals socials de les urbanitzacions no s'utilitzen com espais de trobada, sinó únicament com a bar o activitats molt concretes i són poc accessibles i diverses. Consideren que no cal que la gestió sigui pública, pot ser comunitària, etc., però coincideixen

en considerar els locals socials infrautilitzats. A més, manca equipament a molts carrers sobretot a les urbanitzacions, i el mobiliari urbà moltes vegades està situat de forma desfavorable, per exemple, els contenidors d'escombraries.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Incrementar la superfície de sòl destinat a espais públics i de relació.
- Garantir una neteja i manteniment dels espais públics del municipi. Per exemple, millorar l'entorn del Parc de la Font del Roure.
- Garantir un manteniment del voltant d'edificis abandonats o mal mantinguts, vetllant per la seguretat i la conservació de, per exemple, Can Simó, a la Beguda Alta.
- Equipar l'espai públic amb papereres, bancs, i altres elements de mobiliari urbà pel seu ús.
- Recuperar la zona del turó com a espai recreatiu. Netejar i habilitar l'àrea del turó i la carretera, fomentar que sigui un espai verd, on hi hagi camins per passejar, i potenciar que s'hi facin activitats: per la canalla, àrea de pic-nic per les escoles, piscina, àrea de barbacoes, muntar circuits de bicicleta... Potenciar l'espai i les vistes que té, ja que ara està desaprofitat.
- Millorar el manteniment de la vegetació en general, sobretot a la vegetació molt alta, i la que està mal mantinguda.
- Substituir les plantes del tipus adelfes tòxiques en les zones comunes, en concret al carrer Major, moltes d'elles estan plantades a zones verdes, o d'esbarjo i zones infantils, per altres plantes saludables.
- Garantir la neteja i manteniment de les parcel·les no urbanitzades.
- Garantir la il·luminació a tots els carrers de totes les urbanitzacions, o en concret, a les zones més fosques. També identificar les zones fosques del municipi per millorar l'enllumenat públic. Per exemple, el carrer Major fins el carrer Creueta, el pont que hi ha al final del carrer de la Concepció, el Parc de la Font del Roure, a la cantonada entre els carrers Pujades i passatge Ciutadella, l'avinguda Carrilet, o el pas de sota la carretera entre el turó i Can Valls.
- Garantir la fumigació i control de plagues de mosquits.
- Millorar la utilització dels locals socials de les urbanitzacions, garantint que siguin espais de trobada accessibles per a tota la població, on s'hi desenvolupin activitats diverses.
- Equipar i il·luminar les zones de llençar les escombraries.

- Col·locar els contenidors en llocs on permeti la visibilitat rodada i poder aparcar per llençar-les còmodament.
- Generar i garantir espais públics pel jovent, visibles, equipats, en zones concorregudes, cèntriques i accessibles.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Identificar i analitzar espais públics existents: localització, usos.
- Identificar i analitzar usos dels espais públics per activitats, edat i sexe.
- Valoració dels diferents espais públics: percepció de seguretat, accessibilitat, manteniment, mobiliari disponible, accés a lavabos, vegetació...

EQUIPAMENTS I SERVEIS

La xarxa d'equipaments i serveis relacionats des de la proximitat quotidiana és favorable a Masquefa, ja que les zones d'equipaments dins del nucli urbà estan propers entre si. Tot i això, comenten algunes que algunes zones d'equipaments queden desolades durant franges horàries concretes. I a més, tampoc estan ben connectades, ja que hi ha una forta dependència del transport privat, aspecte que s'agreuja amb la gent jove, gent gran o dependent, i dificulta l'accés als serveis del municipi si no hi pots anar a peu. Algunes consideren que manca una residència de gent gran a Masquefa. Aquesta situació de proximitat no existeix pràcticament en el cas de les urbanitzacions, allunyades del nucli i els serveis.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Garantir activitats diverses, d'equipaments i serveis, que cobreixin una franja horària àmplia.
- Millorar l'accés als equipaments públics de primera necessitat per a les persones que no viuen al centre, garantint la connectivitat amb transport públic o habilitant accessos amb bicicleta.
- Ubicar una residència de gent gran propera al CAP, per exemple, al parc on hi ha jocs per a la gent gran.
- Millorar la comunicació del gimnàs amb el nucli, ja que és un equipament que aglutina molta concurrència de gent.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Identificar i analitzar els equipaments existents: localització, tipus, horaris.
- Identificar i analitzar el percentatge d'ús dels equipaments i serveis per edat i sexe.
- Identificar i analitzar el percentatge d'utilització dels programes socials del municipi per edat i sexe.

HABITATGE I ENTORN

Pel que fa a l'accés a l'habitatge, hi ha una manca d'habitatge social al municipi en general. A més, a les urbanitzacions hi ha molts habitatges sense ús, fet que provoca una problemàtica generalitzada a les urbanitzacions relacionades amb l'ocupació d'immobles buits. Aquest fet genera problemàtiques derivades dels subministraments, ja que el fet de punxar els subministraments genera averies i problemàtiques que tenen conseqüències negatives pel veïnat de l'entorn. A més, la tipologia d'habitatge basat en ciutat jardí, cases aïllades o unifamiliars promou l'aïllament entre el veïnat i la vida individual. Aquesta problemàtica s'agreuja en dones grans que viuen soles i la manca de cohesió social del veïnat a causa del teixit dispers.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Garantir iniciatives d'habitatge social al municipi.
- Crear estratègies per evitar l'ocupació i garantir l'accés a subministraments.
- Generar un seguiment i control de contaminació (sobretot industrial i en relació amb l'abocador).

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Identificar i analitzar la tipologia edificatòria residencial i la distribució.
- Identificar i analitzar l'accessibilitat física als habitatges (zones amb pendents superiors al 20% i tipologies inaccessibles).
- Cens d'habitatge buits.

ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Quines activitats podem desenvolupar per tenir feina al municipi? La majoria de persones que han vingut al taller treballen fora del municipi. A més, moltes de les activitats econòmiques a gran escala que s'han instal·lat al municipi no generen ni bones condicions laborals ni llocs

de feina per la gent que viu a Masquefa. Caldria donar suport a les persones que viuen al municipi i volen muntar un negoci propi, i en concret, a les dones. Hi ha moltes persones, sobretot dones, al municipi que elaboren feines relacionades amb la neteja i les cures de la llar i les persones. Sorgeix la idea de consolidar una xarxa entre les treballadores de llar que garanteixi bones condicions laborals i permeti que treballin amb condicions regularitzades, permetent també després accés a la jubilació. Moltes dones acabem acceptant feines moltes vegades més precaritzades per garantir poder treballar de forma més propera on desenvolupem la vida quotidiana, i així, poder conciliar de forma més fàcil les necessitats quotidianes i sosteniment de la família o unitat de convivència. D'altra banda, comenten que manca una promoció econòmica a iniciatives que incentivin a teixir xarxa i enfortir les activitats econòmiques del municipi. Una de les dones comenta que va intentar engegar una proposta de fer una empresa que es dediqués a distribuir productes de proximitat del municipi a domicili. D'aquesta forma, incentiva a comprar al municipi (a la farmàcia, supermercat...) en comptes de les grans empreses tipus Amazon, permetent l'enviament a domicili. Algunes estan d'acord en considerar que aquestes activitats ajudarien a conciliar la vida quotidiana, ja que comenten que és una realitat que hi ha molta gent de Masquefa que teletreballa, i molta gent que compra en línia per tal de rebre-ho a domicili. Hi ha una manca de promoció pública i econòmica d'activitats econòmiques en aquest sentit. Pel que fa als comerços de proximitat, estan tots concentrats al nucli i, en canvi, les urbanitzacions queden com a zones monofuncionals residencials.

Entre les necessitats identificades per les dones trobem:

- Promoure públicament i econòmicament iniciatives que incentivin a teixir xarxa i enfortir les activitats econòmiques del municipi.
- Donar suport a les persones que viuen al municipi i volen emprendre un negoci propi, i en concret, a les dones, que són les que tenen més dificultats a l'hora de tirar-ho endavant.
- Generar activitats diverses i comerços de productes bàsics a les urbanitzacions.

Entre els aspectes que es podrien indagar per ampliar aquesta informació recomanem:

- Identificar i analitzar el tipus i ubicació dels comerços de proximitat al municipi per nuclis.
- Identificar i analitzar el tipus i ubicació d'altres activitats econòmiques al municipi per nuclis.

5. RECOMANACIONS DE CRITERIS PER INCORPORAR L'URBANISME FEMINISTA A LES ACTUACIONS DEL POUM

Aquestes recomanacions s'han elaborat a partir de la informació disposada sobre l'AVANÇ DE PLANEJAMENT elaborat per l'equip redactor (novembre 2021), tenint en compte la informació estreta del taller amb les dones, la visita al territori (novembre 2021) i la informació de la memòria social (gener 2022).

De la memòria social destaquem els següents aspectes que s'han de tenir en compte per aplicar la perspectiva de gènere en les actuacions:

- L'alta dependència infantil i juvenil (augmenta volum de 5 a 14 anys) que incrementa les tasques de cura (desplaçaments, accés a serveis i equipaments públics, entre altres).
- Feminització de la immigració americana i europea, cal tenir en compte a l'hora de resoldre l'accés a llocs de feina i a l'habitatge, a més de les tasques de cura.
- L'augment de les llars respecte als habitatges, les llars unipersonals, i la reducció de persones per llars per les tipologies que es puguin oferir ja sigui que s'adaptin a les noves formes de famílies, tipus de tinència i a les possibilitats d'accés a l'habitatge.
- La consolidació d'habitatge de primera residència com l'ús principal al municipi, tenint en compte que molts d'aquests habitatges es troben en urbanitzacions del municipi amb gran dificultat per accedir als serveis bàsics i per desenvolupar la vida quotidiana, tenint un impacte important i directe en les persones cuidadores.
- Encara que predomina la tipologia d'habitatge en edificis plurifamiliars (58%) el percentatge de tipologia d'habitatge unifamiliar aïllats (28%) és més alt que la d'adossats (16%) i s'han continuat construint després de la crisi. Això cal tenir-lo en compte per les persones que es faran grans i seran dependents amb totes les dificultats que pot comportar viure en habitatges aïllats en molts casos amb manca d'accessibilitat.
- El gran pes d'habitatge de grans dimensions (27%) pot generar dificultats per l'autonomia de la gent gran, així com el sobre cost en el manteniment d'una habitatge gran per les famílies que depenen dels ingressos pot tenir dificultats per mantenir-lo (cost energètic, entre altres).

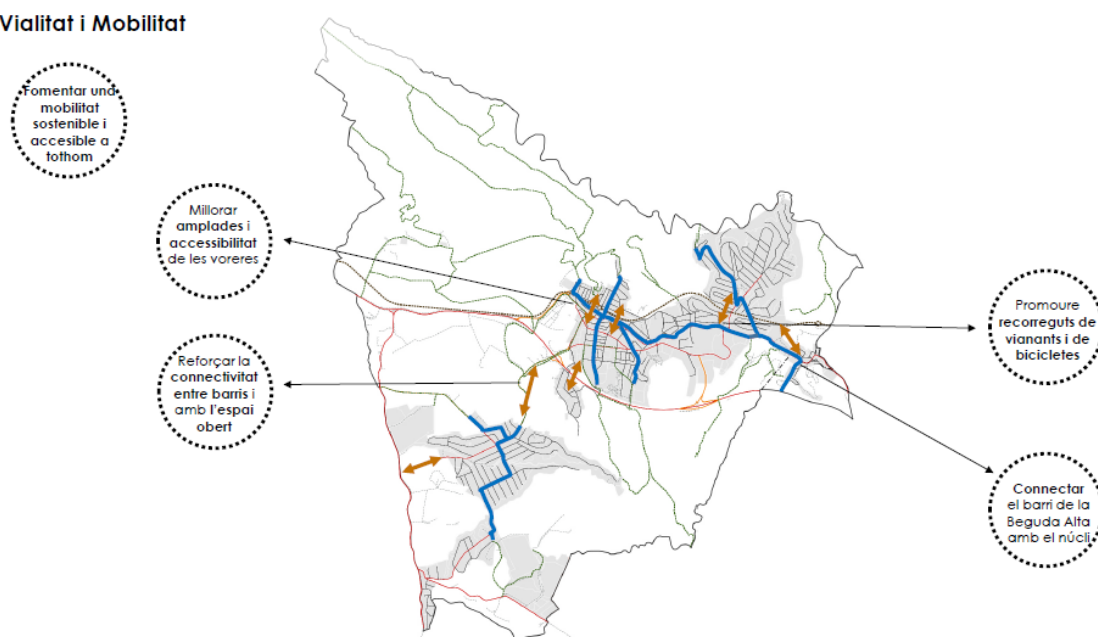
5.1 Recomanacions concretes sobre els objectius i criteris proposats pel POUM

A continuació fem un seguit de recomanacions que podran servir com llistat a tenir en compte per desenvolupar les actuacions del POUM tenint en compte tots els aspectes comentats en aquest document.

Per aquest motiu, hem seguit els objectius per temes tal com es van presentar al document resum de l'Avanç, i per cada un dels temes hem elaborat algunes recomanacions a seguir. En algun cas, recomanem afegir alguns objectius que considerem necessaris per complementar els ja plantejats al POUM. Aquests objectius i les seves recomanacions es podran concretar a la fase d'aprovació inicial on es podrà fer una segona fase de seguiment dels impactes de gènere de les actuacions concretes.

VIALITAT I MOBILITAT

Vialitat i Mobilitat

Mobilitat sostenible i accessible per a tothom

- Garantir aquesta mobilitat en tots els nuclis de forma equitativa.
- Tenir en compte sobretot els nuclis on hi ha major dependència (persones grans, infància, altres...).
- Distàncies curtes a peu i en bicicleta. Garantir que els nuclis disposin de varietat de destinacions (com escoles, botigues i centres o espais d'oci) a distàncies fàcils de recórrer sense dificultat a peu o en bicicleta.

- Excloure autopistes i autovies de les àrees residencials pels impactes ambientals i per les fractures que ocasionen als nuclis.
- Pacificar o peatonalitzar eixos estratègics del municipi, de forma que reduint la mobilitat de cotxes permetria fer espais més amables per les persones vianants, alhora que fomentaria el comerç al municipi. Per exemple, el carrer del mig i carrer major per a les persones vianants. En cas de peatonalitzar-ho, hauria d'anar acompanyat amb un servei de llançadora, transport públic, o aparcaments dissuasius a les zones perifèriques per tal d'incentivar el transport a peu dins del poble.

Millorar amplades i accessibilitat de les voreres

- Prioritzar l'accessibilitat de les voreres que formen part dels recorreguts de la xarxa quotidiana, connectant els equipaments, espais públics i comerços de proximitat.
- Tenir en compte, sobretot, els recorreguts que es fan per tenir cura de les persones dependents com als centres de salut i escoles.
- Fer accessible també els recorreguts als espais públics de relació i oberts tenint en compte que també formen part dels espais de cura comunitària.

Reforçar la connectivitat entre barris i amb l'espai obert

- La connectivitat i continuïtat urbana dins dels nuclis han d'anar juntes per garantir que els recorreguts quotidians entre les diferents zones i barris del municipi siguin viables i habitables.
- Incrementar aquesta connectivitat des dels nuclis més apartats i sense serveis cap als barris on es troben els serveis bàsics de la xarxa quotidiana.
- La connectivitat ha de poder reduir l'aïllament i les desigualtats actuals entre nuclis en l'accés als serveis i altres activitats com la feina remunerada.
- Millorar la connexió a peu entre urbanitzacions i amb municipis propers. Com per exemple, millorar el camí de connexió entre el nucli i Can Valls per darrere el turó, il·luminant i millorant el manteniment i la vegetació, ja que és un camí molt freqüentat per la gent que viu a Can Valls, sobretot joves.

Promoure recorreguts de vianants i ciclistes

- Dotar a la xarxa quotidiana d'aquests recorreguts de forma que es pugui arribar als diferents serveis a peu i en bicicleta de forma accessible, segura i autònoma.
- Tenir en compte la diversitat de cossos i de percepció de seguretat, tant en els recorreguts per a vianants com per a ciclistes (disseny del recorregut, prioritats, il·luminació...).

- Han d'estar interconnectats entre si i amb la xarxa de transport públic, vetllant per la seguretat en tot el recorregut, especialment en les interseccions amb carreteres i carrers principals.
- Han de permetre la connexió a tots els punts de generació i atracció de viatges dels municipis propers, amb un bon disseny urbà que permeti garantir la seguretat de totes les persones que fan ús de l'espai públic (vianants, ciclistes i vehicles).
- Han d'assegurar l'accessibilitat als equipaments (socials, esportius, sanitaris, culturals, educatius...), espais públics i verds, als mercats i comerços.
- Cal garantir la connexió amb la xarxa (urbana i interurbana) de transport públic, i preveure en els principals nodes de connexió, espai per a la instal·lació de llocs per al dipòsit segur de bicicletes.
- Als carrers amb velocitats inferiors a 30 km/h, la calçada pot ser compartida entre ciclistes i automòbils. A la resta de carrers, els carrils per a ciclistes seran preferentment segregats.
- Assegurar les condicions ambientals dels carrils bicis i recorreguts peatonals.
- Garantir que les rutes passin per dins del poble, donin vida als carrers solitaris de la vila.

Connectar el barri de la Beguda alta amb el Nucli

- Identificar altres nuclis que també necessiten connectivitat, sempre prioritant els recorreguts quotidians, amb mobilitat activa a peu i en bicicleta, complementat amb transport públic.

Recomanem afegir:

Tenir en compte el transport públic dintre de les estratègies de la mobilitat sostenible

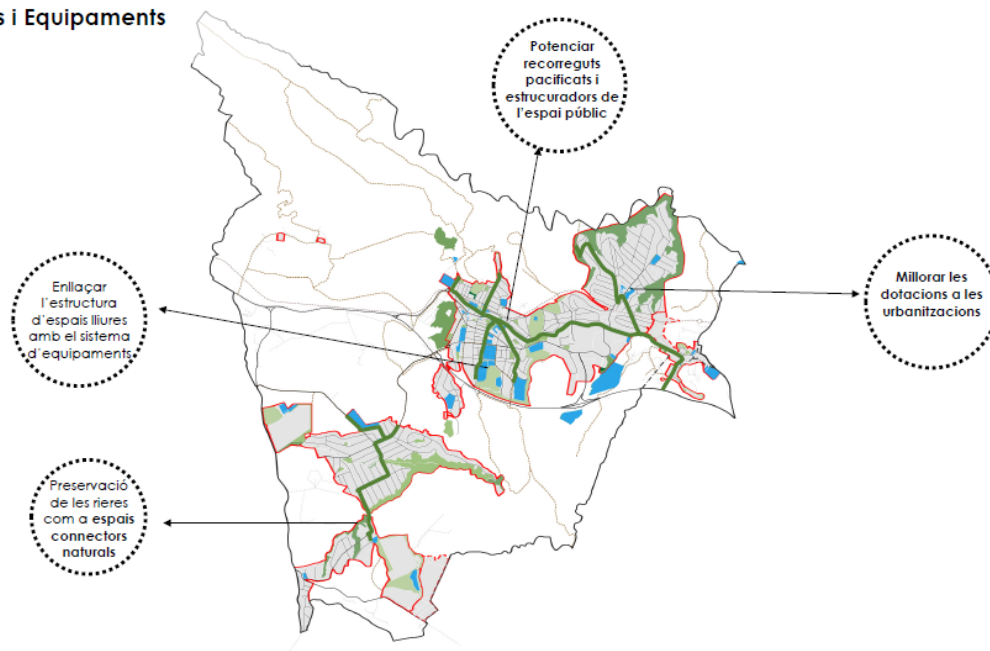
- Millorar el transport públic per minimitzar la dependència del vehicle privat, coordinant les diferents modalitats i coordinant recorreguts i horaris (autobús amb FGC).
- Garantir la connexió a totes les urbanitzacions, amb horari adaptable sobretot a la gent gran i les persones joves que són les que més ho pateixen.
- Assegurar una distribució de les parades del transport públic en un radi màxim de 10 min a peu sense dificultat dintre dels nuclis.

Reordenar la circulació de camions al municipi per tal que no dificultin la mobilitat quotidiana entre els nuclis

- Revisar els recorreguts actuals que fan els camions dels polígons industrials (com la carretera d'accés principal B224) que, com han comentat les dones al taller, afecten la seva seguretat a l'hora d'agafar el seu cotxe per anar a treballar o per dur a terme tasques de cura, sobretot les que hi viuen allunyades dels comerços i serveis (portar a l'escola, fer la compra, entre altres).

ESPAIS LLIURES I EQUIPAMENTS

Espais lliures i Equipaments

Millorar les dotacions a les urbanitzacions

- Dotar a totes les urbanitzacions de com a mínim un espai que pugui servir com espai social de referència, i on es puguin realitzar diverses activitats (és a dir, que sigui multifuncional) segons les necessitats de cadascuna identificades en la diagnosi participativa.

Enllaçar l'estructura d'espais lliures amb el sistema d'equipaments

- Consolidar una xarxa quotidiana d'equipaments i espais públics (urbans i naturals) en l'àmbit de cada nucli, i en l'àmbit municipal, de forma que promogui la proximitat entre ells i la complementarietat en el seu ús. Tenir en compte que són els espais que donen suport a les activitats de cura i de socialització de les persones.
- Ampliar i connectar aquesta xarxa amb el comerç de proximitat i la mobilitat sostenible.
- Incorporar camins escolars i rutes saludables dins de la xarxa de connexió entre aquests espais.

Potenciar recorreguts pacífics i estructuradors de l'espai públic

- Assegurar que siguin recorreguts accessibles i segurs per a tothom.
- Ubicar aquests recorreguts en llocs sense condicions urbanes que dificultin la connectivitat a peu.

- Incorporar la xarxa de carrils bicis que connectin els diferents espais públics, equipaments i comerços de proximitat.
- Identificar les rutes habituals, donar-los identitat (senyalitzar, equipar, il·luminar, etc.) i vincular-les amb altres rutes fora del nucli (rutes saludables...) i enxarxar-les entre si.

Preservació de les rieres com espais connectors naturals

- Incloure els espais naturals com a part dels espais quotidians que donen suport a la salut tant l'autocura com per la cura dels altres.
- Garantir l'accés almenys a alguns punts de forma accessible i segura.

Recomanem afegir:

Tenir en compte les qualitats i situació dels espais públics i oberts existents, a més de projectar-ne de nous

- Mantenir els espais existents. Molts dels aspectes comentats per les dones veïnes són en relació amb la necessitat de garantir un bon manteniment de molts espais existents, tan naturals com altres espais públics dins dels nuclis. També garantir que siguin més segurs i accessibles i millor equipats.

Dinamitzar i millorar la gestió dels equipaments existents i garantir espais de socialització i suport a les cures a cada nucli

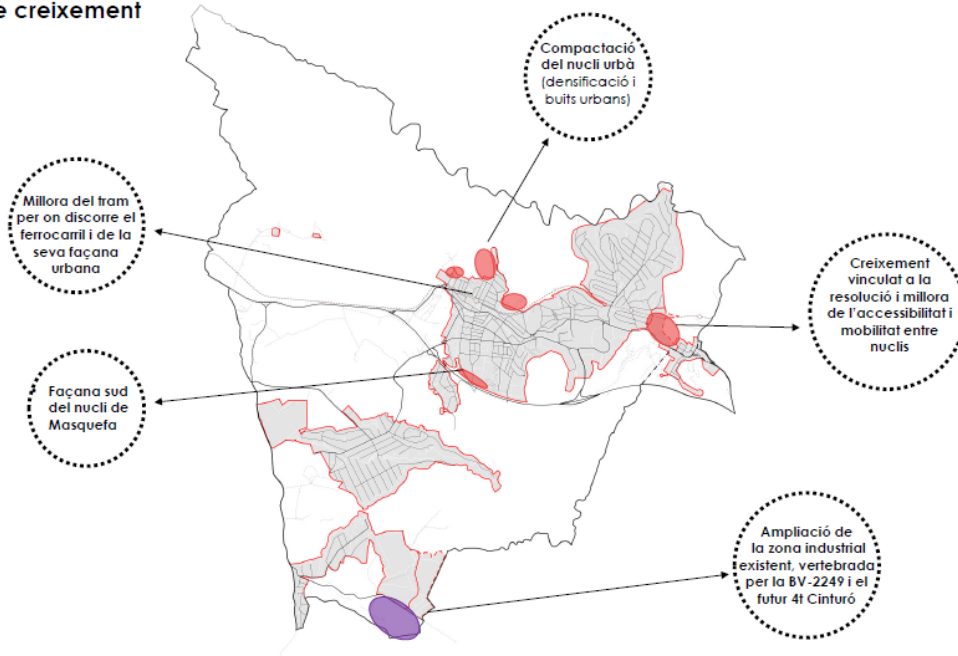
- Aprofitar i millorar alguns espais existents són algunes de les propostes identificades amb les dones. Cal tenir-ho en compte per pensar una xarxa d'espais i equipaments que sigui complementària a les possibilitats existents.
- Assegurar que cada nucli pugui disposar d'un espai tant per l'autoorganització veïnal, com per activitats de socialització (reunions, aniversaris...) o per donar suport a les cures (espais de criança, espai per la gent gran, espai jove, compra ecològica...).

Garantir l'accés al verd urbà i a la natura a totes les persones del municipi

- Poder accedir al verd urbà i als espais naturals és un element que afavoreix la salut, l'autocura i el fet de poder tenir espais saludables per tenir cura d'altres persones. Per aquest motiu, els espais verds i naturals són espais que les dones consideren necessaris, i són ben valorats en aquest sentit.
- Equilibrar l'accés als diferents nuclis. Cal que estiguin ben repartits i en bones condicions d'accessibilitat, seguretat, equipats, etc. perquè es pugui accedir des de la proximitat des dels diferents nuclis.
- Incorporar les rutes saludables, senyalitzades correctament, i a més, que estiguin connectades amb rutes per dins del poble, que donin vida als carrers solitaris de la vila.

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT

Estratègia de creixement

Considerem que aquesta estratègia en lloc de creixement és de consolidació dels teixits existents per la millora cap a un model de proximitat.

Compactació del nucli urbà (densificació i buits urbans)

- Garantir que aquestes actuacions puguin millorar la xarxa quotidiana i la proximitat a peu i en bicicleta dins del nucli.
- Veure densificació selectiva de les zones que es podrien considerar de centralitats quotidianes.

Creixement vinculat a la resolució i millora de l'accessibilitat i mobilitat entre nuclis

- Fer actuacions per omplir el teixit, que puguin millorar la connexió (a peu, ciclista i amb transport públic) entre urbanitzacions per poder accedir a peu o en bicicleta entre elles, sobretot on hi hagi qualitats per garantir la condició de proximitat (distància-temps, pendents-accessibilitat, espais on es pugui garantir la percepció de seguretat...).
- Vincular aquests creixements amb la xarxa quotidiana, per garantir que siguin espais d'ús comunitari, amb vida i no aïllats de la resta d'activitats. Sempre garantint la seguretat i l'accessibilitat.

Millora del tram del traçat del ferrocarril i la seva façana urbana

- Pensar el traçat del ferrocarril i l'espai del seu voltant com un límit actual que cal revertir, més enllà de la seva façana.
- Prioritzar les actuacions que contribueixin a connectar la xarxa quotidiana (equipaments, espais públics, comerços de proximitat, parades de transport públic).
- Intervenir en el disseny d'aquest límit actual, perquè sigui un espai segur (de dia i de nit) sense racons, amb visibilitat i espais accessibles.

Façana sud del nucli de Masquefa

- Completar la trama urbana afavorint la compacitat de la façana sud del nucli de Masquefa, i millorant la seva connexió física amb Can Valls, garantint la connectivitat a peu a través de vies equipades i segures.

Ampliació de la zona industrial existent vertebrada per la BV 224 i el futur 4t. Cinturó

- Revisar el model actual de zona industrial abans d'ampliar. Al taller amb dones s'han comentat diversos aspectes negatius que cal tenir en compte per revertir aquesta situació (contaminació acústica, visual, olors, inseguretat viària...).

Recomanem afegir:

Generar una "xarxa de centralitats quotidianes" als nuclis

- Treballar el model en xarxa entre les diferents centralitats quotidianes que es complementin i es connectin entre si (peu, bicicleta, transport públic...) per aprofitar els recursos que es poden generar a cadascuna i afavorir la proximitat i la diversitat, a més de generar vincles entre les persones veïnes dels diferents nuclis.
- Potenciar els llocs actuals on hi ha activitats quotidianes (espais públics, equipaments, parades de transport públic...).
- Generar noves centralitats quotidianes als nuclis on no n'hi hagi, dotant-les amb usos possibles i necessaris identificats amb les persones veïnes.

Millorar la relació amb l'entorn natural per la cura de les persones i del mateix entorn

- Tal com s'ha explicat anteriorment a l'apartat d'espais oberts, considerem que facilitar l'accés i la relació de les persones amb el seu entorn natural forma part de les estratègies del model.
- Aquesta relació no ha de ser només com a espai d'esbarjo o saludable, sinó també com a espai d'activitats relacionades amb l'agroecologia o amb altres usos que siguin respectuosos amb el medi ambient, i que a la vegada, generin noves oportunitats productives a les persones veïnes, per exemple.

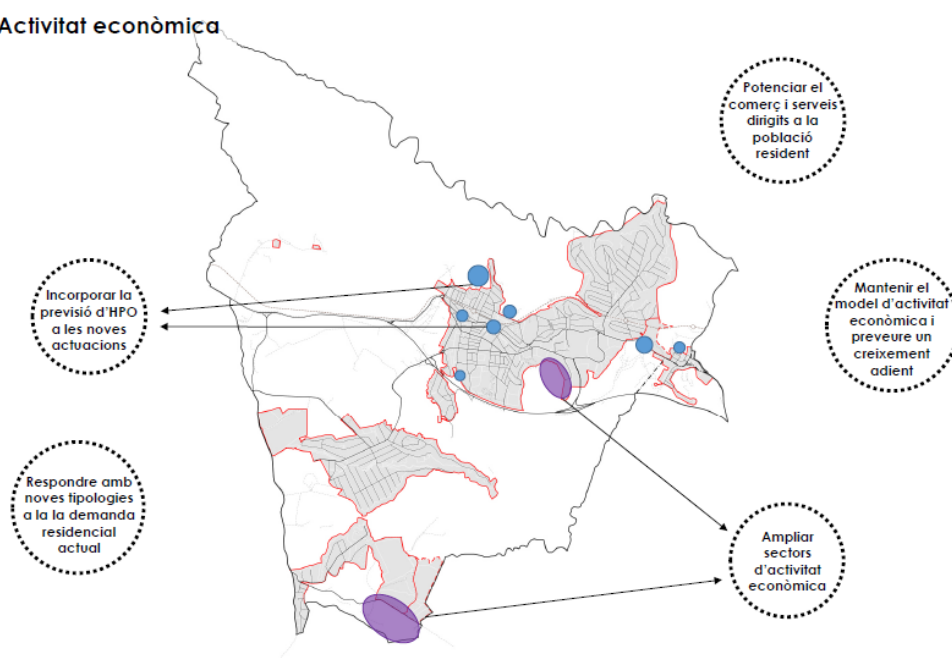
Contribuir amb la cohesió social i la vida comunitària

Aquesta condició és important per qualsevol model urbà, però és fonamental en municipis on hi ha nuclis dispersos i on costa que la gent es trobi i pugui fer vida al poble. Més enllà de la dinamització dels espais, és necessari donar suport amb els espais.

- Disposar de llocs de trobada, on poder fer activitats (equipaments, espais públics...) i poder arribar de manera autònoma, segura i accessible.
- Equilibrar, descentralitzar i/o diversificar algunes activitats i espais per generar espais de vida comunitària als diferents nuclis.

HABITATGE I ACTIVITAT ECONÒMICA

Habitatge i Activitat econòmica

Incorporar actuacions de HPO a les noves promocions

- Garantir la distribució als nuclis, així com la diversitat social a la ubicació dels nous projectes d'HPO.
- Assignar, entre la població destinatària dels HPO, famílies monomarentals (dones caps de família), dones grans que hi viuen soles, dones que hagin hagut de marxar del seu habitatge per violència masclista i altres dones afectades per les desigualtats socials (feminització de la pobresa, problemes de salut relacionats, entre altres).

Respondre amb noves tipologies a la demanda residencial actual

- Introduir noves tipologies d'habitatge plurifamiliar, diferents de l'habitatge unifamiliar aïllat, per donar resposta a la diversitat de necessitats.
- Ubicar les noves tipologies a zones que estiguin a prop dels serveis quotidians i la xarxa de mobilitat (activa i en transport públic) per no generar més situacions de dependència i aïllament als nuclis.
- Tenir en compte la diversitat social de les famílies a la tipologia i disseny dels nous habitatges. No respondre solament a les famílies nuclears (mare/pare, fills/filles) sinó que s'ha de tenir en compte els cicles vitals de les persones que són canviants, i per aquest motiu, ho seran també les seves necessitats d'habitatge com: persones que viuen soles, altres grups de convivència no sanguínia (amigues, famílies agrupades...), famílies extenses (amb altres familiars a càrrec), parelles grans que els fills i filles marxen de casa, entre altres.

- Oferir noves formes de tinència que no sigui solament habitatge de compra, amb tipologies d'habitatge de lloguer per diferents persones i ingressos, així com l'habitatge cooperatiu en diferents formats (cessió de sol públic, sol privat...).
- Trobar altres solucions a la manca d'habitatge com normatives que contribueixin a compartir habitatge, masoveria urbana o rural, mesures perquè els habitatges buits es puguin llogar, i que siguin de lloguer social en el cas dels que estan en mans dels bancs fruit dels desnonaments, entre altres.

Potenciar el comerç i serveis dirigits a la població resident

Afegir diversitat i mixticitat d'usos als nuclis, a través del comerç i serveis de proximitat (equipaments i altres...) és un element fonamental per treballar l'urbanisme feminista i millorar la vida quotidiana de les persones en l'àmbit del seu barri o nucli. Per aquest motiu, aquesta estratègia s'ha de mirar des de la voluntat del model que es vol promoure.

- Reforçar les centralitats quotidianes on ja existeixen usos (parades de transport públic, equipaments i espais públics, altres serveis o usos socials...) amb comerços de proximitat, per contribuir amb la xarxa quotidiana pròxima.
- Generar amb el comerç un increment de les possibilitats de treballar al municipi, sobretot per les dones i altres persones cuidadores així com persones dependents que puguin treballar en el mercat laboral.
- Trobar maneres per tal que es pugui diversificar el tipus de comerç i que pugui arribar el comerç de proximitat a tots els nuclis, facilitant la instal·lació en llocs disponibles (locals o habitatge) i donant suport amb incentius econòmics, formació, entre altres.

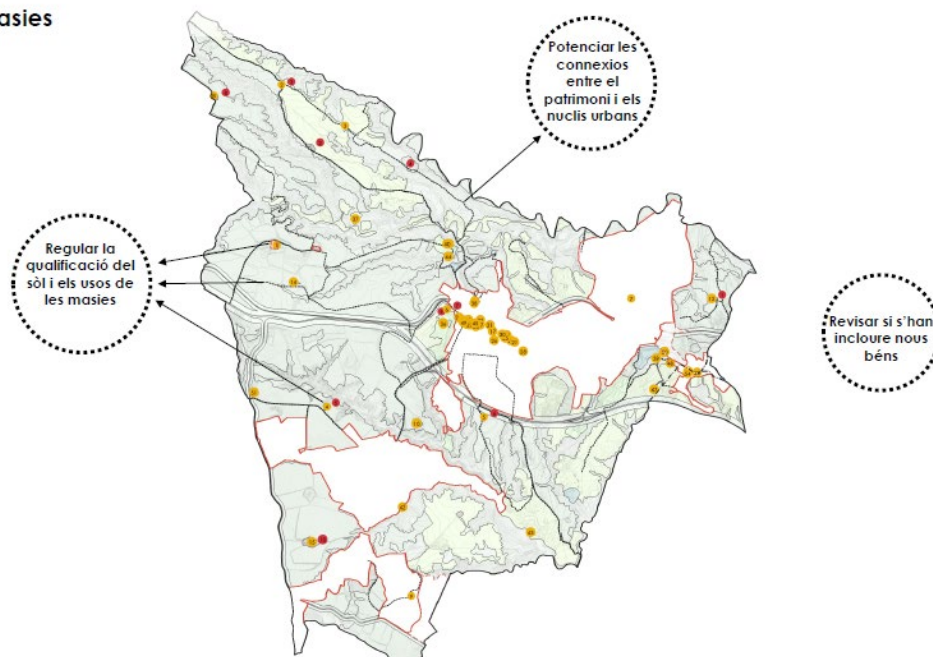
Mantenir el model d'activitat econòmica i preveure un creixement adient y ampliar sectors d'activitat econòmica

A la diagnosi amb les dones s'ha posat en qüestió el model actual d'activitat econòmica basada en la instal·lació de grans superfícies d'àrees logístiques (a Can Quiseró i El Maset). S'han comentat diversos aspectes negatius que cal tenir en compte, com per exemple, la contaminació acústica, visual, olors, inseguretat viària...

- Revisar l'estratègia d'activitats econòmiques tenint en compte les necessitats de les persones del municipi (possibilitat de treballar al municipi per conciliar a vida laboral amb la resta de la vida quotidiana).
- Garantir un creixement sostenible amb la vida de les persones i amb l'entorn natural, afegint diversitat i cuidant els impactes que les activitats econòmiques puguin generar en les persones veïnes.
- Promoure iniciatives d'economia social, solidària i feminista, que contribueixin a emprendre negocis propis i empreses cooperatives, així com que puguin millorar les condicions de vida de les dones en l'accés al treball remunerat.

PATRIMONI I MASIES

Patrimoni i Masies

Tenir en compte en les estratègies el patrimoni tangible o intangible que contribueixi amb el reconeixement de les dones i la seva història, com poden ser: la recuperació dels safareigs o la història de la indústria tèxtil on les dones han tingut una alta participació i han patit moltes desigualtats.

5.2 Altres recomanacions per la redacció del POUM a l'Avanç i inicial.

En aquests recomanacions incloem un marc normatiu i altres aspectes en relació a la redacció dels documents.

5.2.1 Marc normatiu

Marc normatiu estatal

Ley orgánica de igualdad entre hombres y mujeres (2007)

Incluye el Art. 19. Informes de impacto de género:

Los proyectos de disposiciones de carácter general y los planes de especial relevancia económica, social, cultural y artística que se sometan a la aprobación del Consejo de Ministros incorporarán un informe sobre su impacto por razón de género.

Artículo 31. Políticas urbanas, de ordenación territorial y vivienda

1. Las políticas y planes de las Administraciones públicas en materia de acceso a la vivienda incluirán medidas destinadas a hacer efectivo el principio de igualdad entre mujeres y hombres.

Del mismo modo, las políticas urbanas y de ordenación del territorio tomarán en consideración las necesidades de los distintos grupos sociales y de los diversos tipos de estructuras familiares, y favorecerán el acceso en condiciones de igualdad a los distintos servicios e infraestructuras urbanas.

2. El Gobierno, en el ámbito de sus competencias, fomentará el acceso a la vivienda de las mujeres en situación de necesidad o en riesgo de exclusión, y de las que hayan sido víctimas de la violencia de género, en especial cuando, en ambos casos, tengan hijos menores exclusivamente a su cargo.

3. Las Administraciones públicas tendrán en cuenta en el diseño de la ciudad, en las políticas urbanas, en la definición y ejecución del planeamiento urbanístico, la perspectiva de género, utilizando para ello, especialmente, mecanismos e instrumentos que fomenten y favorezcan la participación ciudadana y la transparencia.

Ley de Suelo (2008)

Artículo 20. Criterios básicos de utilización del suelo

c) Atender, en la ordenación que hagan de los usos del suelo, a los principios de accesibilidad universal, de igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres, de movilidad, de eficiencia energética, de garantía de suministro de agua, de prevención

de riesgos naturales y de accidentes graves, de prevención y protección contra la contaminación y limitación de sus consecuencias para la salud o el medio ambiente.

Marc normatiu autonòmic

Text refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (Decret Legislatiu 1/2005, modificacions Llei 3/2012).

Disposicions addicionals: Divuitena. Incorporació de la perspectiva de gènere. El Departament de Política Territorial i Obres Públiques ha d'incorporar la perspectiva de gènere en el desplegament d'aquesta Llei per tal de garantir la promoció de la representació paritària en la composició dels òrgans urbanístics col·legiats i de l'avaluació de l'impacte de l'acció urbanística en funció del gènere.

Llei catalana 17/2015, de 21 de juliol, d'Igualtat efectiva entre dones i homes

Article 53. Incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases del disseny, planificació, execució i avaluació urbanístiques i promoure la participació ciutadana de les dones en els processos de disseny urbanístic.

Avantprojecte de la Llei de Territori 2017

Disposicions addicionals: Vuitena. Incorporació de la perspectiva de gènere. El departament competent en matèria de territori ha d'incorporar la perspectiva de gènere en el desplegament d'aquesta Llei per tal de tendir a la representació paritària en la composició dels òrgans territorials que tinguin caràcter col·legiat, i en l'avaluació de l'impacte de l'acció urbanística.

Marc normatiu municipal

Pla per l'equitat de gènere (encara per desenvolupar).

5.2.2 Continguts del document

A continuació, es presenta un resum de recomanacions generals per tenir en compte en la redacció del document del POUM.

- Incloure a la redacció del document del POUM un llenguatge no sexista. Us facilitem aquesta guia elaborada per la Generalitat de Catalunya.
<http://llengua.gencat.cat/permalink/c2f7c918-5382-11e4-8f3f-000c29cdf219>
- Incorporar al diagnòstic de la memòria les dades que ajudin a mesurar els impactes en funció del gènere (en el cas de no tenir les dades disponibles segregades per sexe, caldria tenir en compte les dades qualitatives elaborades amb el grup de dones i la participació).
- Incorporar les recomanacions a les propostes de l'avanç POUM i visibilitzar els criteris de gènere incorporats a les propostes, en la redacció d'aquestes.
- Trobar la manera d'incloure, com a part del document del POUM, els criteris que es poden deixar establerts com a requisits per complir pel seu desenvolupament en plans i projectes arquitectònics derivats. En aquest sentit, utilitzar els continguts d'aquest document i altres materials de referència de l'apartat següent.
- Una recomanació que considerem transversal i va més enllà d'aquesta assessoria és fer la formació en urbanisme amb perspectiva de gènere interseccional que es podria derivar com a requisit per als equips tècnics que desenvolupen plans i projectes tant del personal de l'Ajuntament com d'equips externs.
- Proposem incloure un informe d'impactes de gènere de les actuacions del POUM avanç de la seva aprovació inicial i estendre aquests informes a totes les actuacions de plans i projectes derivats.

Per últim, evidenciar i donar valor a aquestes aportacions des de la perspectiva de gènere dins del redactat del document del POUM.

5.3 Referències per el desenvolupament dels projectes

Amb l'objectiu de poder aplicar la transversalitat de gènere als projectes derivats del POUM que es puguin desenvolupar en el futur, hem seleccionat algunes de les eines consultables elaborades per Col·lectiu Punt 6 per facilitar l'aplicació dels criteris de gènere a l'urbanisme per poder aprofundir les recomanacions elaborades en aquest document.

- **ESPAIS PER A LA VIDA QUOTIDIANA.** Auditoria de Qualitat Urbana amb perspectiva de gènere. Adriana Ciocoletto i Col·lectiu Punt 6, 2015.
- **ENTORNS HABITABLES.** Auditoria de seguretat urbana amb perspectiva de gènere a l'habitatge i l'entorn. Col·lectiu Punt 6 2017.
- **GUIA MOVILITAT COTIDIANA CON PERSPECTIVA DE GÉNERO.** Gobierno de la Ciudad de Buenos Aires i CAF, Col·lectiu Punt 6 2021.
- **Estudi sobre la problemàtica residencial a les urbanitzacions de baixa densitat a la Comarca del Garraf.** Garraf, Diputació de Barcelona, . Col·lectiu Punt 6 2016. Disponible a: <http://www.ccgarrar.cat/files/doc1367/estudi-urbanitzacions-garraf.pdf>

Tot aquest material, a més de bibliografia complementària de referència es pot consultar al web de Col·lectiu Punt 6 SCCL www.punt6.org.

ANNEX GRUP DE TREBALL DE DONES DIVERSES

Resultats taller 9 de novembre de 2021

Col·lectiu Punt 6 SCCL · F66707514
Trafalgar, 48, local 2, 08010 Barcelona
info@punt6.org - punt6.org - Tel. 623223456

Dades de participació

Hi havia un total de 19 dones inscrites al taller, de les quals finalment van assistir 17. Totes elles viuen a Masquefa, però viuen repartides pels diversos nuclis per tal de poder recollir experiències diverses relacionades amb les diferents parts del municipi.

Les dones que han participat en el taller són d'edats diverses entre 22 i 71 anys. Pel que fa al repartiment territorial, han vingut moltes persones del nucli (6 dones d'entre 44 i 71 anys), seguit de Can Parellada (4 dones d'entre 46 i 50 anys). La dona més jove que ha vingut té 22 anys i és de Can Valls, juntament amb una altra dona que viu a la pròpia masia. Pel que fa al Masset, ha vingut una dona de 45 anys, i pel que fa a Can Quiseró, ha vingut una dona de 47. Finalment, de la Beguda Alta hi havia dues dones d'entre 55 i 60 anys.

Tot i que l'assistència general al taller va ser de 17 dones, tan sols vam recollir 16 fulls de participació, on les dades són:

Totes elles són dones cis, i una persona amb identitat no binària. Dues d'elles són migrades. Dues d'elles es consideren part del col·lectiu LGTBIQ+, una d'elles amb família monomarental. Entre 3 i 5 dones participen del col·lectiu feminista Constel·lació Violeta.

Pel que fa a l'àmbit laboral, les dues persones majors de 65 anys són pensionistes o jubilades. També ho és una altra persona de 45 anys. La resta de dones d'entre 22 i 65 anys tenen feina remunerada, excepte una dona que està a l'atur. D'entre les feines remunerades, la majoria són amb contracte laboral, excepte dues que treballen de forma autònoma. La majoria de les dones consideren que realitzen tasques domèstiques i de cura no remunerades, i algunes d'elles fan tasques de voluntariat i participació comunitària.

La majoria de persones que han assistit al taller viuen amb la seva parella i els seus fills i filles (9 persones). Hi ha dues persones que viuen soles, dues en parella, una amb fills o filles, i dues amb altres persones de la família. Cap d'elles viuen amb la família extensa o amb persones amb qui no tinguin un vincle sanguini i no siguin parella.

Pel que fa a les responsabilitats de persones que les dones tenen al seu càrrec, només n'hi ha 4 que considerin que no tenen persones al seu càrrec, i una dona que explica que cuida infants d'altres persones. Hi ha dues persones que coincideixen en tenir un infant al seu càrrec, i dues altres que tenen una persona jove i una persona gran al seu càrrec. Pel que fa a la resta hi ha molta diversitat d'edats de les persones que tenen a càrrec: una dona té una persona gran al seu càrrec, una altra dona té un bebè i una persona gran al seu càrrec, una dona és responsable d'una persona adolescent, una persona jove i una persona amb diversitat funcional, una altra dona té una persona jove al seu càrrec, una altra dona té una persona adolescent al seu càrrec, una altra dona té una persona jove i una persona adolescent al seu càrrec, i, per últim, una altra dona té un infant i una persona adolescent al seu càrrec.

Resum de resultats de la participació

Resum provisional dels aspectes identificats a cada nucli per part de les dones. (L'anàlisi dels mateixos es farà per la 2a part de l'informe conjuntament amb les recomanacions per les actuacions del POUM).

Masquefa nucli

Aspectes favorables:

- S'identifiquen moltes zones del nucli amb vitalitat.
- Es valoren positivament els carrers que funcionen com a eixos comercials.
- El gimnàs s'adequa a les necessitats de les persones que viuen a Masquefa pel que fa a les seves activitats i sempre hi ha molta concurrència de gent.
- El camí fins a Can Bonastre molta gent el fa per anar a caminar.
- La zona del turó té molta potencialitat per les seves qualitats naturals, vistes i amplitud i relació amb l'entorn natural.

Aspectes desfavorables:

- La brutícia generalitzada derivada dels gossos.

- La col·locació de contenidors no permet la visibilitat ni peatonal ni rodada, i hi manca espai per aparcar còmodament.
- El model d'il·luminació.
- Manca d'espais cèntrics amb bones qualitats per a joves.
- Hi ha molts espais públics amb falta de manteniment i de neteja (indicats al mapa i anteriorment).
- Alguns dels espais on hi ha manca de manteniment i neteja hi acostuma a haver-hi grups de persones concentrades fent soroll i ocasionant molèsties al veïnat, amb problemàtica derivada del consum i tràfic de drogues.
- Es detecta manca de llum en moltes zones (indicat al mapa i anteriorment).
- El gimnàs té molta concurrència de gent, però li manca comunicació amb el nucli.
- Es detecten alguns carrers del nucli on s'hi realitzen carreres de cotxes i motos, amb la problemàtica que això suposa.
- La zona del turó està desaproveitada i es detecta una manca de manteniment i neteja al seu entorn.

[illegible]

Beguda Alta

Aspectes favorables:

- En general, als carrers del nucli de la Beguda Alta no es detecta una manca d'enllumenat públic.
- El camí cap a l'estació és molt concorregut, utilitzat i proper.

Aspectes desfavorables

- Els camins que connecten la Beguda Alta amb altres nuclis no estan habilitats per caminar-hi, ja que s'hi detecta una manca de llum, i el paviment no és adequat ni accessible, en determinades zones s'hi identifica que patina. També hi manquen elements d'accessibilitat, com tanques o baranes de protecció, i hi ha una manca generalitzada de concurrència de gent.
- Manca habilitar el camí cap a l'estació.
- Es detecta una manca generalitzada de bancs en espais amb bones condicions climatològiques.
- Hi ha una manca d'higiene generalitzada, i molta brutícia derivada dels gossos.
- S'hi detecta una manca d'espais d'aparcament.
- S'hi detecta una manca d'activitats culturals.
- S'identifica una zona de parc que està bruta i mal mantinguda.
- L'entorn de Can Simó està mal mantingut i descuidat, generant percepció d'inseguretat per molts motius.

Can Parellada

Xarxa quotidiana:

La topografia i la distribució dels diferents usos de la urbanització determina una gran diferència amb relació a com es desenvolupa la vida quotidiana en aquest nucli en relació sobretot a la mobilitat i l'accessibilitat de la xarxa quotidiana (itineraris quotidians, espais i equipaments públics, comerços, parades de transport públic...). Les dones han identificat una part més plana, en relació amb la carretera Capellades-Martorell, que coincideix amb la proximitat a alguns espais de trobada i comerços de proximitat, i una zona amb més dificultats a causa de les pendent cap a la zona alta, per on està situada la pista esportiva. Entre aquestes dues hi ha una zona intermèdia, on es troba el Casal.

Entre els espais que formen part de la xarxa quotidiana es troben:

- Pista esportiva: També utilitzat com espai de festes i per fer barbacoes
- Casal i Bar (pel veïnat)
- Parc infantil (a prop de l'estació del tren)
- Estació de tren FGC Can Parellada
- Comerços de proximitat (forn, supermercat, bar) i taller mecànic a la Carretera Martorell-Capellades (B-224Z)
- Av. Can Parellada: és l'eix principal de nucli
- Recorregut peatonal al poble: Carretera Martorell-Capellades (B-224Z), per les dones que hi viuen a prop d'aquesta zona

Aspectes favorables:

- Cohesió social, participació i implicació del veïnat: Es considera que el Casal és un espai de cohesió social del veïnat. Un espai que té història, ja que és un espai que s'ha creat des de l'origen de la urbanització. Aquesta és la percepció sobretot de les persones que ja fa temps que hi viuen i tenen coneixement com a persones veïnes. (Es puntualitza la zona més propera a l'entrada des de la carretera).
- Espais de trobada i vida quotidiana: S'identifiquen dins d'aquests espais, la zona d'accés on hi ha comerços (bar, forn de pa i un supermercat), i l'espai de Casal a l'Av. Can Parellada.
- Recorreguts a peu: S'assenyalen els recorreguts al poble en 10 min (per la carretera) i altres camins per l'entorn natural. Es puntualitza sobretot a la zona amb menys pendent a l'entrada de la urbanització.
- Habitatge: Es valora el fet de viure en habitatges a "4 vents" amb un exterior propi.
- Entorn: Silenci i tranquil·litat en comparació a viure en nuclis més poblats.

Aspectes desfavorables

- Abocador: pudor i percepció de contaminació ambiental i del paisatge. En general, però sobretot es concreta a la zona de la urbanització més alta i propera.
- Accessibilitat a peu als usos quotidians: Sobretot per a les persones que no poden utilitzar el cotxe, que són dependents o que no disposen de carnet de conduir (infància, joves, gent gran, persones amb discapacitats...). Es comenta que hi ha gent gran que fan el recorregut peu (fins i tot els dies de molt fred) per l'Av. Parellada per fer la compra al supermercat que es troba a l'entrada de la urbanització.
- Mobilitat en transport públic: Hi ha una manca de servei d'autobús tant d'horaris (freqüència) com del recorregut (ubicació de les parades). Això afecta també a la mobilitat escolar. Es considera que el preu és elevat. Pel que fa al tren, la freqüència es considera insuficient (2 per hora i caps de setmana 1 per hora).
- Manca d'il·luminació als recorreguts peatonals i percepció d'inseguretat: Es considera que aquesta és una dificultat a tota la urbanització. Identifiquen alguns espais concrets com el carrer d'accés al camí rural, la carretera Capellades-Martorell (cap al poble) i el túnel soterrat per les vies del tren.
- Manca de cohesió social i espais de trobada: En alguns casos es detecta manca de cohesió social i se l'atribueix a la manca de coneixement de les persones en algunes zones de la urbanització. Però a la vegada es considera que hi ha una manca d'espais de trobada en condicions.
- Espais desaprofitats: Es considera que el casal és un espai desaprofitat on es podrien fer activitats per infants, jovent o gent gran. En aquesta zona abans hi havia un supermercat on es podia fer la compra sense anar a l'entrada de la urbanització (baixada-pujada).
- Dificultat per la circulació en cotxe i aparcaments: es troben alguns carrers on el sentit de circulació dificulta aquesta mobilitat i l'entrada i sortida de la urbanització. A més, es considera que manca una regulació dels aparcaments perquè no envaeixin tots els carrers (i voreres en alguns casos).
- Manteniment dels espais: En general es considera una mancança a tota la urbanització, tant de les herbes i mobiliari dels espais públics com dels camins naturals i la riera (neteja, plagues i accessibilitat).
- Recollida d'escombraries: Els contenidors són insuficients (distribució, capacitat, gestió...)

[illegible]

Can Quiseró

Xarxa quotidiana:

En aquest Nucli s'han identificat dos espais d'ús quotidià, la resta es troba fora d'aquest nucli.

- Camp de futbol i bar, a l'entrada del nucli per la carretera.
- Parc infantil i zona de contenidors (riera)

Aspectes favorables:

- Si bé no s'han assenyalat aspectes favorables, s'emfatitza amb la zona de les vinyes rodejant al nucli com a part del paisatge i característiques de l'entorn.

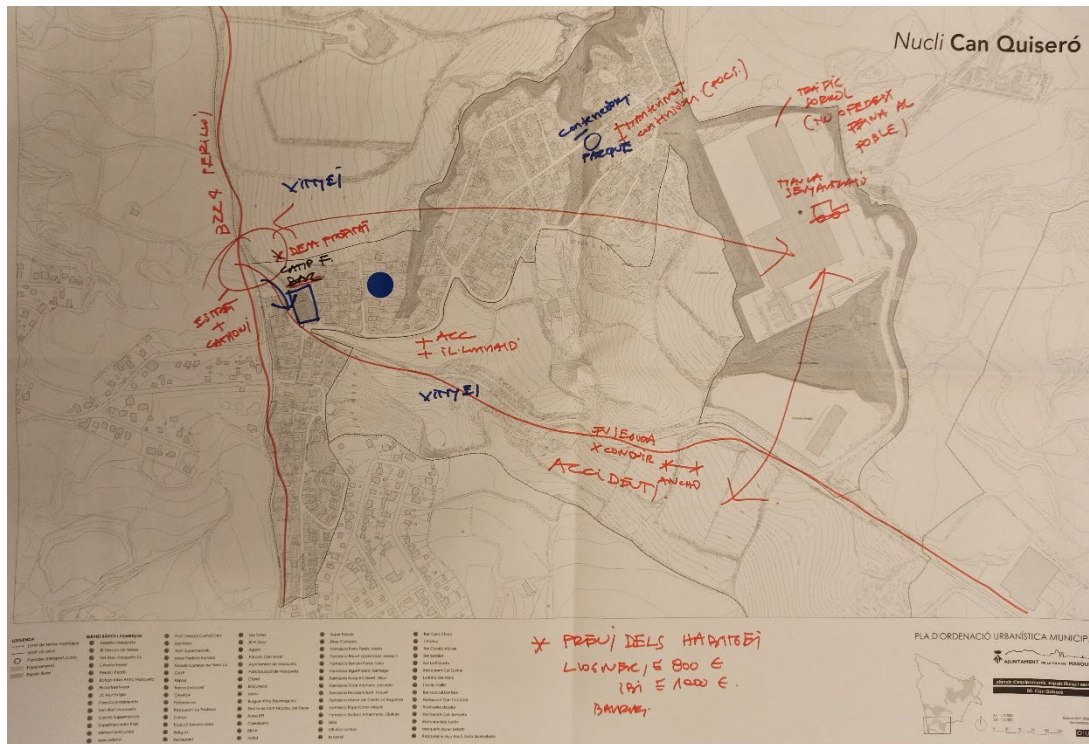
Aspectes desfavorables

- L'accés al nucli per la carretera B224: Es considera el problema principal, a causa de ser l'únic accés al nucli i a la gran dependència del cotxe per poder arribar a tota la xarxa quotidiana, el que obliga a fer aquest recorregut diverses vegades al dia (sobretot les dones i altres persones cuidadores que incrementen els seus desplaçaments diaris per aquest motiu). S'assenyala com una carretera molt perillosa que genera inseguretat (hi ha hagut accidents) per l'ús intensiu dels camions i el fet que sigui estreta.
- Zona logística: En gran part és la que genera la mobilitat dels camions a la zona. Es considera un ús que genera un impacte negatiu a la vida de les persones veïnes (trànsit, soroll, contaminació...) i, en canvi, no ofereix cap avantatge (com per exemple, feina de proximitat a les persones veïnes). Hi ha una manca de senyalització que dificulta l'orientació dels camions i altres problemes en la circulació del nucli.
- Espais desaprofitats: Un dels únics espais socials és la zona de la pista (camp de futbol) i bar. No tothom es troba a gust en aquest bar (persones que hi van espai privatitzat per a ús exclusiu del bar...) i és un espai limitat per les possibilitats que ofereix.
- Accés i manteniment de l'habitatge: En comparació amb altres llocs i als serveis dels quals es disposen, es considera que el nucli i al poble en general, els preus de lloguers són molt elevats (800€/mes aprox.), així com el preu de l'IBI (1000€ aprox.), i altres impostos (escombraries...).
- Manca de transport públic i serveis en general.

Apareixen aspectes molt semblants als altres nuclis aïllats com Can Parellada:

- Recollida escombraries: contenidors insuficients (distribució, capacitat, gestió...)
- Manteniment i neteja dels espais públics

- Dificultat en l'accessibilitat i manca d'il·luminació pels recorreguts a peu (percepció d'inseguretat...)

El Masset

Xarxa quotidiana:

En aquest Nucli s'han identificat dos espais d'ús quotidià, la resta es troba fora d'aquest nucli.

- Local social (AAVV) i bar, on també es localitzen les bústies, en una de les entrades al nucli (carrer del Masset)
- Parc infantil ubicat a l'altre carrer d'accés a la urbanització, Av. Masquefa.

Aspectes favorables:

No s'han identificat aspectes favorables específicament pel nucli.

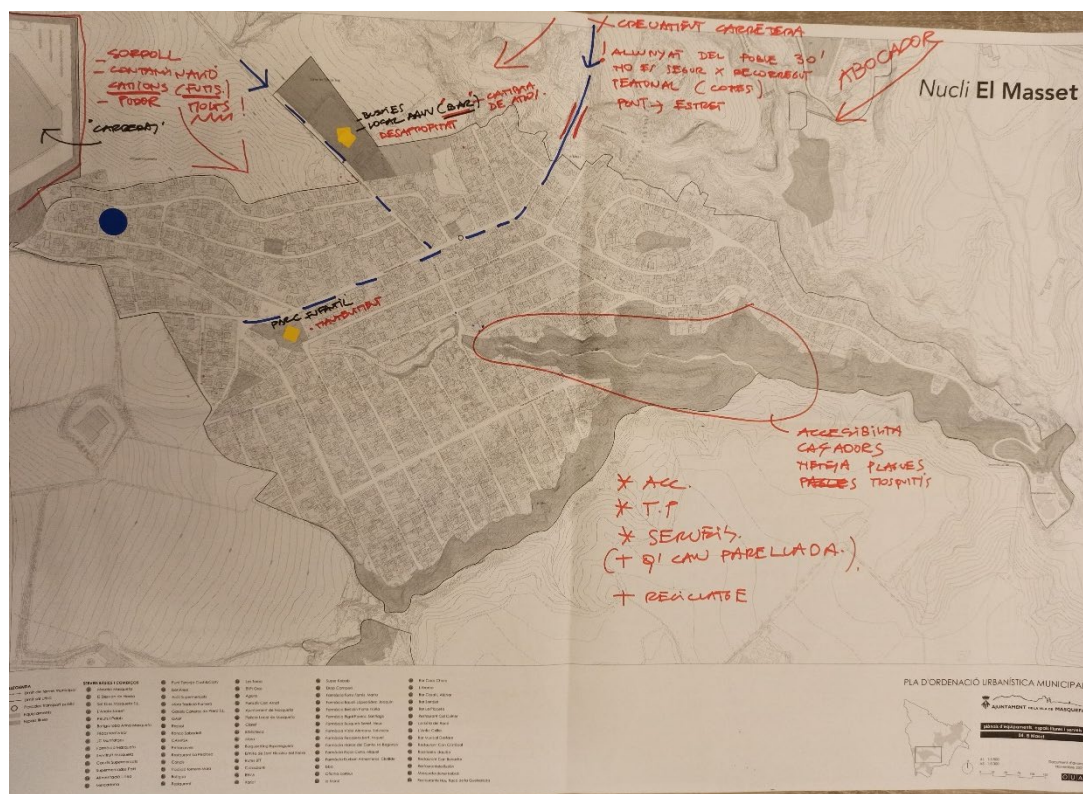
Aspectes desfavorables

- Zona logística "Carreres": Es considera que el seu ús genera un impacte negatiu en la vida de les persones veïnes (trànsit de camions, soroll, contaminació pels fums i pudor...) i, en canvi, no ofereix cap avantatge (feina de proximitat a les persones veïnes, per exemple). Hi ha una manca de senyalització que dificulta l'orientació dels camions i altres problemes en la circulació del nucli.

- Dificultat en l'accés: A causa que el nucli estigui allunyat del poble (30 min a peu) i per l'encreuament necessari de la carretera que separa. El recorregut peatonal no es considera segur pels cotxes i el pont que comunica és molt estret.
- Local social: Es considera desaprofitat i la gestió del bar canvia molt sovint (no acaba de funcionar).
- Presència de caçadors a la zona natural de la riera, manca de neteja i presència de plagues (mosquits).
- Manca de transport públic i serveis en general.
- Abocador: percepció de contaminació ambiental i del paisatge.

Apareixen aspectes també molt semblants als altres nuclis aïllats, com Can Parellada:

- Dificultat en l'accessibilitat
- Recollida d'escombraries: manca de reciclatge
- Manteniment i neteja dels espais públics (parc infantil i riera)

Assessorament tècnic a l'Ajuntament de Masquefa
per incorporar la perspectiva feminista al POUM

Col·lectiu Punt 6